

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra muzikologie

**Mezinárodní festival duchovní vokální hudby v
Šumperku (*1992) – historie a současnost**

International Festival of Sacred Vocal Music in Šumperk (*1992) – History and Present

Bakalářská práce

David Studený

Vedoucí práce: doc. PhDr. Eva Vičarová, Ph.D.

Olomouc 2022

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně a uvedl v ní všechny použité zdroje a literaturu.

V Olomouci dne: .....

David Studený

Chtěl bych poděkovat panu MUDr. Vítu Rozehnalovi za poskytnuté materiály, vstřícnost a ochotu při spolupráci na mé bakalářské práci. Velké díky také patří vedoucí mé bakalářské práce doc. PhDr. Evě Vičarové, Ph.D., za vedení, rady, připomínky, trpělivost a veškerý čas související s tvorbou této práce.

1	Úvod.....	5
1.1	Stav bádání	5
2	Hudební život města Šumperk v druhé polovině 20. století	9
3	Mezinárodní festival duchovní vokální hudby	13
3.1	Vznik a jeho zaměření	13
3.2	Struktura a organizace	14
3.3	Dramaturgie jednotlivých ročníků.....	16
3.3.1	I. ročník	16
3.3.2	II. ročník.....	17
3.3.3	III. ročník.....	18
3.3.4	IV. ročník	20
3.3.5	V. ročník.....	21
3.3.6	VI. ročník	23
3.3.7	VII. ročník	24
3.3.8	VIII. ročník.....	25
3.3.9	IX. ročník	26
3.3.10	X. ročník.....	27
3.3.11	XI. ročník	29
3.3.12	XII. ročník	30
3.3.13	XIII. ročník.....	30
3.3.14	XIV. ročník	31
3.4	Vyhodnocení festivalu.....	32
4	Význam festivalu pro hudební kulturu města	36
	Závěr	38
	Shrnutí.....	39
	Summary	40
	Zusammenfassung.....	41
	Anotace	42
	Soupis použité literatury a pramenů.....	43
	Seznam příloh.....	46

1 Úvod

Bakalářská práce představuje Mezinárodní festival duchovní vokální hudby, jehož název je v některých materiálech uváděn také v latině jako „MUSICAE VOCALIS SPIRITUALIS FERIAE INTERNATIONALES“. Festival je pořádaný od roku 1992 ve městě Šumperk a patří k nejdéle fungujícím přehlídkám svého druhu v porevoluční historii České republiky. Svou stabilitou a uměleckou kvalitou si akce získala renomé mezi domácími i zahraničními hudebními tělesy, a to hlavně zásluhou invenční dramaturgie, o níž se od počátků stará sbormistr Scholy od sv. Jana Křtitele a později sboru Oculos Meos MUDr. Vít Rozehnal.

Tato práce je rozdělena do čtyř hlavních kapitol. První kapitola popisuje hudební život v Šumperku zhruba od 50. let minulého století. Jsou zde uvedeny důležité osobnosti, festivaly, pěvecké sbory, kapely i další hudební uskupení, zastoupené v celé šíři hudebních žánrů. Společně dlouhá léta budovaly a stále budují šumperský hudební život. Poté bude pozornost soustředěna již na samotný festival. Tedy na uvedení, za jakých okolností vznikl, jaké je jeho zaměření, struktura jednotlivých ročníků, kteří čestní hosté na festival zavítali a kdo stojí v organizačním týmu. Ve třetí kapitole jsou popsány nejen hlavní koncerty jednotlivých ročníků, ale i doprovodný program. Tedy všechny další hudební události, které publikum během každého ročníku festivalu provázely. Hlavním smyslem této části je zejména vyhodnocení dramaturgie jednotlivých ročníků a odhalení repertoárových trendů. Je poukázáno na to, jaký program vystupující tělesa prováděla a jak se od sebe lišily jednotlivé koncerty během jednoho ročníku. Také jak se postupem času vyvíjela dramaturgie, které skladby či autoři byli nejčastěji uváděni apod. Hlavní text práce vrcholí celkovým vyhodnocením festivalu a je doplněn o kompletní seznam všech zúčastněných sborů z let 1992–2019 v přehledné tabulce. V závěrečné kapitole je pak shrnut přínos festivalu pro hudební dění města Šumperk a jeho široké okolí.

1.1 Stav bádání

O Mezinárodním festivalu duchovní vokální hudby pořádaném Scholou od sv. Jana Křtitele a o hudební kultuře města Šumperk toho není mnoho napsáno.

Pro vymezení historického přehledu hudebního života města Šumperk bylo použito heslo *Šumperk* ze *Slovníku české hudební kultury*.¹ Přehled o vývoji hudební kultury ve městě zmiňují dvě diplomové práce. První z roku 2008 s názvem *Hudební život v Šumperku a okolí od počátku 20. století do současnosti*² se zčásti zaměřuje na historii institucí a jejich klíčových osobností, které společně utvářely a nadále také utvářejí důležité jádro šumperské hudební kultury. Druhá diplomová práce Mileny Hegerové z roku 2010 s názvem *Chránová hudba na Šumpersku po II. Vatikánském koncilu*³ popisuje historii vybraných farností v okolí, které formovaly duchovní hudbu na Šumpersku v druhé polovině 20. stol.

Mnohé informace lze také získat prostřednictvím internetových stránek dalších šumperských festivalů, těles a sborů, jako jsou např. Blues Alive⁴, Bludověnka⁵, Markovice⁶, Senioři Šumperk⁷ apod.

Několik krátkých rozhovorů doplňujících tematiku duchovní hudby a fungování sborů při kostele sv. Jana Křtitele lze nalézt například v měsíčníku šumperského děkanátu *Tam & Tam*.⁸ Dlouholetý dirigent František Bartůněk popsal vznik a začátky chránového sboru při kostele sv. Jana Křtitele v Šumperku od roku 1945. V časopisu *KROK: Kulturního Revue z Olomouckého kraje*⁹ bylo v roce 2014 ve 4. čísle věnováno několik řádků Schole od sv. Jana Křtitele. V rámci rozhovoru sbormistr MUDr. Vít Rozehnal

---

¹LAUDO VÁ, Helena. *Šumperk*. MACEK, Petr. *Slovník české hudební kultury*. Praha: Editio Supraphon, 1997, s. 911. ISBN 80-7058-462-9.

²KARGEROVÁ, Jana. *Hudební život v Šumperku a okolí od počátku 20. století do současnosti*: bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra hudební výchovy, 2008.

³HEGEROVÁ, Bc. Milena. *Chránová hudba na Šumpersku po II. Vatikánském koncilu*. Brno, 2011. Diplomová práce. Masarykova Univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy. Vedoucí práce doc. Mgr. Ivo Bartoš.

⁴ *Blues Alive: o festivalu* [online]. Šumperk, 2022 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://www.bluesalive.cz/info/o-festivalu/>

⁵ *Dechová hudba Bludověnka: Historie kapely* [online]. Bludov: Webnode, 2014 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.bludovenka.cz/historie-kapely-/>

⁶ Folklorní soubor Markovice: *O souboru Markovice* [online]. Postřelmov: Lexa Hurikán [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://markovice.mypage.cz/menu/o-souboru-markovice>

⁷ *TFS Senioři Šumperk: O nás* [online]. Šumperk, 2015 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.seniorisumperk.cz/o-nas/>

⁸ *Tam & Tam: MĚSÍČNÍK ŠUMPERSKÉHO DĚKANÁTU* [online]. 4. Šumperk: Římskokatolická farnost Šumperk, 2013 [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: <https://farnostsumperk.cz/casopis-tam-a-tam/>

⁹ *KROK: Kulturní Revue Olomouckého Kraje*. 11. 2014, 76 s. Dostupné také z: <https://www.vkol.cz/uploads/revue/27/doc/krok2014-4.pdf>

seznámil čtenáře s fungováním sboru, jeho koncertní historií a zmínil i vznik samotného festivalu.

Při bádání po informacích, které by zmiňovaly v jakémkoliv ohledu festival, byly nalezeny články spíše informativního typu. Jednalo se převážně o pozvánky na nastávající ročníky. Většina nalezených zpráv a reportáží, jenž informují o konání ročníků, bohužel neobsahovala žádné hodnocení výkonů sborů či průběhu festivalu. Tyto články jsou k nalezení v místních novinách (např. *Region*, *Kulturní život Šumperka*, *Moravský sever*, *Šumperský horizont*) či zpravodaji Šumperka.¹⁰ Z několika málo recenzí, které hodnocení výkonů sboru či dramaturgie obsahovalo, je v práci čerpáno v příslušných pasážích.

Také při bádání v českých hudebních časopisech *Tón* a *Hudební rozhledy* nebyly nalezeny žádné články či recenze. Dvě jediné recenze festivalu jsou k nalezení v periodiku *Opus Musicum*¹¹ nebo brožůře vydávané *Společnosti pro duchovní hudbu*.¹²

Hlavním zdrojem informací této bakalářské práce jsou kroniky *Scholy od sv. Jana Křtitele* a *Oculos Meos*, které pomohly k rekonstrukci historie obou pořadajících sborů a festivalu. Informace z období 1985–2019 vyskytující se v jedenácti kronikách obsahují výpis veškerých koncertů, fotografie s popisky a korespondenci účastníků. Jsou zde obsaženy i festivalové programy, které jsou hlavním zdrojem pro vyhodnocení dramaturgie jednotlivých ročníků a festivalu jako celku. K dispozici jsou také dokumenty s organizačními pokyny pro sbory. V neposlední řadě bylo čerpáno také z průvodních slov některých čestných hostů festivalu, neboť ty jsou také uchovány v kronice.

V roce 1992 natočila Československá televize Praha u příležitosti prvního ročníku festivalu dokument s názvem *Ad Gloriam Dei*.¹³ V prostřizích představuje všechny účinkující sbory, prezentuje rozhovory s hlavními osobnostmi a vykresluje atmosféru prvního ročníku. Jsou zde zmíněny také informace o historii Scholy od sv. Jana Křtitele

---

10 KVAPILOVÁ, Zdena. *Čestné občanství převzala rodina Jiřího Vebera během festivalu duchovní hudby*. Šumperský zpravodaj. Šumperk: Město Šumperk, 2011, 19(11), str. 1.

11 SEHNAL, Jiří. *Festival duchovní hudby v Šumperku*. Opus musicum: hudební revue. Brno: Opus musicum, 2002, 2002(3), str. 45–46.

12 HERCL, Josef. Šumperk 1998. *INFORMACE SDH 1998*. Praha: Společnost pro duchovní hudbu, 1998, 1998(2).

13 LÁTAL, Jiří. *Ad Gloriam dei* [televizní pořad/záznam na VHS]. Československá televize. 1992. Dostupné z: Osobní fond Víta Rozehnal

a okolnosti, vzniku festivalu. *Křesťanský magazín*¹⁴ vydal v roce 2011 krátkou reportáž o Schole a *Mezinárodním festivalu duchovní vokální hudby*, která rovněž v kostce pojednává především o začátcích festivalu. Oba dokumenty rozšířily informace, jenž sborové kroniky neobsahují.

Velkým přínosem pro bakalářskou práci byla komunikace se sbormistrem Vítem Rozehnalem. Poskytl výše zmíněné kroniky, festivalovou dokumentaci a doplnil chybějící informace o historii, organizaci a obecném fungování festivalu.

---

¹⁴ Televizní studio Brno, *Křesťanský magazín* [televizní pořad]. Česká televize. 8. května 2011. dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1098528273-krestansky-magazin/311298380060008/>

2 Hudební život města Šumperk v druhé polovině 20. století

Šumperk se stal domovem několika známých hudebních uskupení, institucí, osobností, festivalů, ale i událostí, které jsou úzce spjaty s hudbou. Pestrá škála žánrů se rozšířila směrem k folkloru, duchovní hudbě, dechovce, jazzu, blues, heavy metalu, rocku a popu.

Mezi nejznámější osobnosti šumperského hudebního života ve zkoumaném období patřili houslista, komponista, sbormistr a první ředitel místní hudební školy Jaroslav Svoboda, také skladatel a hudební pedagog Ada Rulíšek a zakladatel Šumperského dětského sboru Motýli Alois Motýl.¹⁵

Velký vliv na vzestup hudebního života města měl vznik několika institucí. Počátek Základní umělecké školy Šumperk se datuje do roku 1946 a roku 1958 byl pak založen Šumperský symfonický orchestr. Základní umělecká škola po celá desetiletí vychovávala a stále vychovává spoustu hudebníků, pedagogů, ale i osobností, které stály u vzniku několika hudebních těles. V roce 1957 založil Akordeonový soubor LŠU již zmíněný Ada Rulíšek. Soubor se účastnil mnoha soutěží v Československu a v zahraničí. Vystupoval také v Československém rozhlasu a v televizi. K významnému růstu hudebního dění ve městě přispělo založení Šumperského dětského sboru Motýli učitelem hry na klavír Aloisem Motýlem v roce 1962. Za svou dlouhou historii vyhrál několik prestižních cen na soutěžích po celé Evropě. Vychoval spoustu zpěváků, dodnes působících v šumperských hudebních tělesech, a stále pořádá několik hudebních událostí. Aloise vystřídal ve vedení sboru roku 1994 jeho syn Tomáš, který sbor vedl 22 let. V září 2016 odešel do důchodu a předal vedení Heleně Stojaníkové. Alois Motýl stál u zrodu několika festivalových přehlídek. K roku 1968 se datuje vznik Zlaté lyry, koncertní přehlídky dětských sborů. O šest let později se uskutečnil první ročník festivalu mladých umělců Preludium, jenž se po úmrtí zakladatele přejmenoval na Preludium Aloise Motýla. V letech 1989–2001 se pravidelně pořádala přehlídka dětských pěveckých sborů Krajina zpěvů.¹⁶

---

¹⁵ Všechny další informace v této kapitole, nebude-li uvedeno jinak, jsou čerpány z práce: KARGEROVÁ, Jana. *Hudební život v Šumperku a okolí od počátku 20. století do současnosti: bakalářská práce*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra hudební výchovy, 2008

¹⁶ *Historie*. Motýli Šumperk [online]. Šumperk: Motýli Šumperk, 2022 [cit. 2022-04-16]. Dostupné z: <https://www.motyli-sumperk.cz/historie-sboru/>

Tradici duchovní hudby formovaly především sbory působící při kostele sv. Jana Křtitele v Šumperku. Po druhé světové válce (1945) založil Josef Pěnica Chrámový sbor. O dva roky později jej začíná doprovázet vlastní Chrámový orchestr¹⁷ a společně vystupují hlavně na bohoslužbách či pohřbech. Počátek Scholy od sv. Jana Křtitele se datuje do roku 1986. Toto těleso vzniklo z členů působících v Chrámovém sboru v čele s dirigenty Vítem Rozehnalem a Tomášem Kopřivou, kterého později vystřídala Alena Havlíčková. Hlavní myšlenkou Scholy bylo prezentování duchovní hudby široké veřejnosti. Tato snaha vedla k účasti ve sborových soutěžích, koncertních zájezdech po Evropě a v roce 1992 založení Mezinárodního festivalu duchovní vokální hudby. Později roku 2015 někteří členové Scholy utvořili hudební těleso Oculos Meos. V čele stál dirigent Vít Rozehnal a předsedou byl Jakub Jirgl. Ti společně, kromě festivalu, pořádali další hudební události, např. Šumperské nokturno a Církevní rok v hudbě, jež byly rovněž zaměřeny na provozování duchovní hudby. Během roku 2019 Vít Rozehnal těleso rozpustil a po půlroční pauze se vedení souboru ujal bývalý člen Vít Sochora. Došlo k přejmenování sboru na Žaves a také k opuštění duchovního repertoáru.¹⁸

Mezi nejžádanější představitele dechové hudby patří soubor Bludověnka¹⁹ z nedalekého Bludova. Počátky souboru se datují na začátek 20. století a za dlouhou historii jím prošlo mnoho hudebníků a kapelníků. Bludověnka hrála pravidelně na lampionových průvodech, oslavách, pohřbech atp. Od 60. do 90. let minulého století činnost tělesa postupně upadala. V roce 1999 s příchodem nových členů těleso obnovilo svou činnost. V současnosti má 18 členů a pořádá několik festivalů. První z nich je Festival dechových hudeb založen roku 1998 a o rok později vznikla Přehlídka harmonikářů Ady Ruliška. V současnosti vedle orchestrů Bludověnka a Šumperského dechového orchestru působí od roku 1953 hudební soubor Modrá muzika. Ten se zabývá lidovou, folklorní, taneční a swingovou hudbou, kterou prezentuje na plesech, firemních akcích a veřejných festivalech.

Folklorní hudba je na Šumpersku nejvíce spojovaná s Mezinárodním festivalem folklorní hudby, jež vznikl v roce 1990. Ředitelkou festivalu je Libuše Březovská a pořádá jej

---

¹⁷ *50 let chrámového sboru sv. Jana Křtitele v Šumperku*. Šumperk. 1995. Brožura, nestránkováno.

¹⁸ Informace čerpány z rozhovoru poskytnutý skrze emailovou konverzaci s V. Rozehnalem. Ze dne: 25. 4. 2022

¹⁹ *Dechová hudba Bludověnka: Historie kapely* [online]. Bludov: Webnode, 2014 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.bludovenka.cz/historie-kapely/>

Sdružení přátel folkloru severní Hané, město Šumperk, soubor Markovice a Folklorní sdružení České republiky. Již řadu let festival představuje soubory z celého světa, např. z Gruzie, Jižní a Severní Ameriky či Taiwanu. Mezi místní festivalovou stálici se řadí také Taneční folklorní soubor Senioři Šumperk. Formování tohoto souboru započalo v roce 1996 a sestává z pěvecké, taneční a hudební sekce. Soubor se zúčastnil mnoha soutěží a festivalů jak na území České republiky, tak i v zahraničí.²⁰ Hudební těleso Markovice z Postřelmovy, jež se podílí na pořádání festivalu, vzniklo v roce 1953. Jeho hlavní myšlenkou je zachování tradic, krojů, starých lidových tanců a písní. Během 2. poloviny 20. století provedl soubor sběr folklorního materiálu na severní Moravě a Jesenicku, jenž se z části opírá o sbírku lidových písní Bohuslava Indry.²¹ Tuto sbírku uskupení později vydalo a stále je součástí jejich repertoáru. Také organizují celostátní přehlídku zpěváčků lidových písní ve Velkých Losinách.²²

Hudebním žánrům jazz a blues se věnuje od roku 1957 skupina Old Time Jazz Band. Pochází z Velkých Losin a postupně se během let zařadila mezi špičku severomoravské jazzové hudby. Zaobírá se interpretací tradičního jazzu, cestuje po soutěžích a festivalech Olomouckého kraje. Kapelníkem je Jiří Sedláček, jenž zároveň vedl Teens Jazz band (2003), kterou dnes její fanoušci znají pod jménem Hotsy Totsy Five.²³ Těleso se řadilo mezi stálé účastníky festivalů jako např. Blues Aperitiv. Na začátku 21. století kapela pořádala Jazzový podvečer, který se konal v divadle města Šumperk.

Jedním z nejvýznamnějších festivalů, jenž je zaměřený na odnože hudebního stylu blues, je od roku 1996 Blues Alive. S myšlenkou vzniku přišla Petra Matysová, která v 90. letech zastávala funkci produkční Domu kultury Šumperk. Ve svých začátcích byl Blues Alive jednodenní kulturní akcí a během let se postupně rozrostl do mezinárodního třídenního festivalu se soutěží s názvem Blues Aperitiv. Soutěžní přehlídka vyhledává domácí i zahraniční interprety, kteří bojují o možnost vystoupit v hlavním hracím čase.²⁴ Pod organizací Domu kultury a firmy Dormer Pramet se koná Jazz Pramet Šumperk.

---

²⁰ *TFS Senioři Šumperk: O nás* [online]. Šumperk, 2015 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.seniorisumperk.cz/o-nas/>

²¹ pozn. Bludovský rodák, nar. 1891. Sběratel lidových písní na Šumpersku. Vydal několik sbírek.

²² *Folklorní soubor Markovice: O souboru Markovice* [online]. Postřelmov: Lexa Hurikán [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://markovice.mypage.cz/menu/o-souboru-markovice>

²³ <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/27004091/hotsy-totsy-five-z-s/> [cit. 2022-02-05].

²⁴ *Blues Alive: o festivalu* [online]. Šumperk, 2022 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://www.bluesalive.cz/info/o-festivalu/>

Účinkující rozezněli pódium poprvé v roce 1981, ještě tehdy byl festival součástí jazzové přehlídky v Přerově. O deset let později se festival osamostatnil, program se ustálil na dva koncertní večery s domácími i zahraničními kapelami.

Od 90. let 20. století postupně vzniklo v Šumperku několik kapel rockového směru, které jsou známé nejen na území České republiky. Mezi ně patří skupina O5 a Radeček, Trocha Klidu, metalová kapela Dying Passion či punková kapela Kobl!žci. Místní rockové a metalové kapely využívají prostory šumperských klubů pro pořádání svých koncertů. Jedním z populárních festivalů zaměřený právě na tento typ hudby je Džemfest.²⁵ Tuto kulturní akci založil v roce 2000 Ondřej Polák a v roce 2013 získala cenu města Šumperk v oblasti kultury, o rok později cenu Olomouckého kraje za výjimečný počin roku v oblasti umění.

---

²⁵ NOVÁČEK, Zdeněk. *O festivalu. Festival Džemfest* [online]. Šumperk: Zdeněk Nováček s.r.o, 2015 [cit. 2022-04-03]. Dostupné z: <https://www.dzemfest.cz/o-festivalu>

3 Mezinárodní festival duchovní vokální hudby

3.1 Vznik a jeho zaměření

Se změnou režimu po roce 1989 byla duchovní hudba přístupnější široké veřejnosti. Duchovní žánr se tak kromě čistě liturgických událostí vázaných na kostel a mešní obřady dostal k širšímu publiku hlavně prostřednictvím koncertů duchovní hudby či festivalů. Tohoto impulsu využila také Schola od sv. Jana Křtitele, jež začala koncertovat i mimo svůj domovský chrám. Myšlenka šíření duchovní hudby vedla kromě zaměření se na lokální hudební produkce i na zahraniční koncertní cesty.²⁶ Krátce po revoluci však bylo hledání potenciálních kontaktů v okruhu provozování duchovní hudby velmi obtížné. Roku 1991 se začala formovat myšlenka založení vlastního festivalu, kterou podnítily tři impulsy. První vzešel po návratu z desetidenního koncertního zájezdu. Jedna z těchto cest totiž zavedla sbor do Itálie, kde v rámci několika vystoupení v malých vesničkách představil svůj repertoár. Během zastávky ve vesnici Assisi uslyšeli členové Scholy sborový zpěv vycházející z místního kostela. Ze zvědavosti vstoupili na zkoušku místního sboru **Coro polifonico „Cittá di Bastia“** a po krátké zdvořilostní konverzaci bylo setkání zakončeno pozváním italského sboru do Šumperka. Druhým důležitým momentem bylo přátelství a častá odborná diskuse, jež vedl sbormistr Vít Rozehnal s Josefem Herclem řídícím pražský svatojakubský sbor **Cantores Pragenses**. Tato komunikace vyústila v jeho pozvání na první ročník festivalu do Šumperka. Posledním z impulsů byl také fakt, že nová porevoluční doba v Československu dala vzniknout zejména festivalům duchovní hudby zaměřeným na orchestrální nebo komorní hudbu. Koncertní přehlídka zaměřená pouze na vokální složku zde dosud chyběla. Tyto tři důležité faktory stály u zrodu festivalu duchovní hudby, jejímž sjednocujícím prvkem tedy byla vokální duchovní hudba. Sbormistr Rozehnal se rovněž rozhodl dát na festivalu prostor nejenom hudebním tělesům zaměřeným na hudbu uplatňovanou při katolickém ritu, tedy během bohoslužby, ale i obecně ekumenicky zaměřeným hudebním souborům. Tedy sborům reprezentujícím evangelickou a ortodoxní církvev, čerpající z židovské víry, afro-amerických duchovních zpěvů apod. Případně hudebním uskupením, která sahají k duchovní hudbě spíše příležitostně, v rámci kulturně-historických projektů

---

²⁶ Informace v této kapitole jsou čerpány z rozhovorů poskytnuté skrze emailovou konverzaci s V. Rozehnalem. Ze dne: 4.–6. 2. 2022

(např. repertoár českých kancionálů, v období Karla IV), při připomínce skladatelských výročí apod. jakožto svébytnému hudebnímu žánru.

3.2 Struktura a organizace

Šumperský festival se koná bienálně a je standardně rozdělen do tří hlavních koncertních večerů s bohatým doprovodným programem. Tradičními událostmi, jež festival doprovázejí, jsou např. koncertování zejména zahraničních sborů v koncertních sálech a chrámech měst Olomouckého kraje. Takové koncerty mohou mít podobu hudebního doprovodu určité události jako např. v roce 1994, kdy se jednalo o hudební doprovod vernisáže Kamily Planerové, nebo v roce 2005, jež hudba sborů doprovázela svěcení zvonů v Zábřehu. Na samostatných koncertech účinkují většinou dva až tři sbory. V minulosti se odehrály např. v Bohdíkově, Jeseníku, Maršíkově, Olomouci, Rapotíně, Šumperku, Uničově, Úsově, Zábřehu atd. Další doprovodné události jsou spojeny s exkurzí a návštěvou zámku ve Velkých Losinách nebo vodní nádrže Dlouhé Stráně, které vrcholí společnou koncertní událostí nazvanou „Sbory sborům“. Návštěvy těchto dvou míst si během let našly své pevné místo v programu. Nedílnou součástí dění festivalu je přijetí sbormistrů a sborů starostou města, jež se často koná druhý festivalový den. V prvních letech po tomto aktu následoval průvod po městě Šumperk, spojený s improvizovaným zpěvem v ulicích. Tradiční událostí, která festival provázela od jeho vzniku a zůstala na programu dosud, byl společenský večer ve velkém sále Domu kultury, Zrcadlovém sále šumperského divadla a místním sále knihovny. Zakončení jednotlivých ročníků se uskutečnilo vždy při nedělní bohoslužbě, jíž se sbory zúčastnily.

Hlavním festivalovým místem, kde se odehrávaly všechny hlavní koncerty, byl do roku 2005 farní kostel sv. Jana Křtitele. Po tomto datu se koncertní události přesunuly do nově zrekonstruovaného chrámu klášterního kostela Zvěstování Panny Marie. Farní kostel se dále využíval pro pořádání bohoslužeb spojených s hudebním doprovodem sborů. Každý ročník provázeli všechny tři koncertní dny slovem přední čeští pedagogové, muzikologové, skladatelé, kněží, faráři a sbormistři: Jiří Veber 1992, Alois Motýl 1994, Magdaléna Horka 1996, Josef Hercl 1998, Beno Beneš 2000, Jiří Sehnal 2002, Pavel Jurkovič 2005, Miroslav Bambuch 2007, Radek Maláč 2009, Martin Holík 2011, Stanislav Předota 2013, Vít Rozehnal 2015, Karol Ozorovský 2017, Eva Vičarová 2019.

Práce na přípravách festivalu obvykle začínala vždy rok před následujícím ročníkem. Výběru sborů i sestavování dramaturgie jednotlivých koncertů se ujal Vít Rozehnal. Dílčí

úkoly pak přebírali další členové Scholy. Do roku 2013 se jednalo o druhou dirigentku Mgr. Alenu Havlíčkovou a předsedu sboru Ing. Petra Suchomela. Později se do organizace zapojil nový předseda sboru MUDr. Karel Černý. Na organizaci festivalu se v letech 1992, 1994 a 1996 finančně podílel Dům kultury Pramet Šumperk a od roku 2002 se k spolupořádání připojuje Římsko-katolická farnost Šumperk.

V roce 2014 dirigent Vít Rozehnal opustil Scholu od sv. Jana Křtitele a založil sbor Oculos Meos, na který přešla organizace celého festivalu. Dvanáctý ročník v létě 2015 byl už pod organizačním vedením Víta Rozehнала, Ing. Jakuba Jirgla a Mgr. Víta Sochory za finanční a organizační podpory Svazu Němců severní Moravy – Orlické hory o. s.

Organizace se přirozeně týká zajištění ubytování sboristů, sestavení mimo koncertního programu, uskutečnění dalších doprovodných akcí i sepsání celého programu festivalu atd. Např. pro zahraniční účastníky byl program s podrobnostmi vždy připraven v jejich rodném jazyce, s jehož překladem pomáhali přátelé sboru.

Přehlídka se nesla v duchu „rodinného festivalu“, jehož předností bylo právě ubytování zahraničních účastníků v šumperských rodinách. Nutno podotknout, že se nejednalo jen o rodiny z farnosti sv. Jana Křtitele. Každá rodina dostala připravený scénář s organizačními pokyny po dobu jejich pobytu. Po patnácti letech se tato vlastnost festivalu začala vytrácet, stejně jako ochota přijmout členy sborů do místních rodin. Ubytování sborů tak přešlo na internáty místních škol.

Autor textové stránky bulletinu byl Vít Rozehnal a o jeho grafickou stránku či plakáty, vstupenky a jmenovky se většinou staral Mgr. art. Jiří Janda. V začátcích spolupracoval s Tomášem Wurstem, oba patřili mezi členy Scholy. Každý účastník festivalu dostal na památku pamětní list, který zpracovával Jiří Janda. Pro dirigenta, vedoucího sboru, ale i čestného hosta, jenž účastníky a posluchače určitého ročníku provázel svým slovem, byl připraven památeční bronzový festivalový zvon. Ten byl opatřen vyobrazením znaku a názvu festivalu společně s konkrétním rokem konání. Jeho autorem je akademický sochař Ladislav Šafařík a odlévány byly brněnským uměleckým slévačem Pavlem Hryciowem.

3.3 Dramaturgie jednotlivých ročníků

3.3.1 I. ročník

První ročník se uskutečnil 24.–26. dubna 1992 ve farním kostele sv. Jana Křtitele v Šumperku. Kromě československých sborů festival hostil i zahraniční z Itálie a Rakouska. Úvodní modlitbou *Pater noster* od Petra Iljiče Čajkovského v podání Scholy od sv. Jana Křtitele byla historie festivalu odstartována.

Zahájení prvního koncertu připadlo **šumperskému dětskému sboru Motýli**. Společně se sbormistrem Tomášem Motýlem se mladí pěvci předvedli ve výborné kondici. Jejich repertoár sestával z několika středověkých duchovních písní v aranžmá Miroslava Raichla (např. *Tři staročeské duchovní kantilény*), českých renesančních a barokních písní (např. *Nebeské poselství* Adama Michny z Otradovic), ale i skladeb autorů 20. století (Benjamin Britten: *Ceremony of Carols* či Francis Poulenc: *Ave verum corpus*). Naproti tomu sbor z Itálie, **Coro Polifonico „Cittá di Bastia“** pod vedením sbormistra Franca Radicchii, do svého koncertního bloku zařadil výběr skladeb renesance (např. Giovanni Pierluigi da Palestrina: *Ave Maria* či Tomás Luis de Victoria: *Pueri Hebraeorum*), baroka, romantismu a 20. století (opět Benjamin Britten: *A Hymn to the Virgin* a Francis Poulenc: *Salve Regina*).

Druhý koncertní den započal smíšený sbor rodičů a přátel Motýlů Šumperk **Gaudium** se sbormistrem Aloisem Motýlem. Ten předvedl výběr pěti skladeb gregoriánského chorálu. Pod vedením Františka Macka se jako druhý účinkující představil smíšený sbor arcibiskupského gymnázia v Kroměříži **Ave**. Svůj koncertní program započal závěrečnou částí z barokního oratoria od Georga Friedricha Händla *Juda Makabejský*. Většina skladeb v repertoáru tělesa se soustředila na české autory 20. století (např. Bohuslav Metelka, Jan Sykulski). Zajímavostí vystoupení tohoto sboru se stal vlastní hudební kus sbormistra Františka Macka s názvem *Velehradské ordinárium*. Sobotní festivalový den uzavřel svatojakubský sbor **Cantores Pragenses** Josefa Hercla, se skladbami mistrů baroka (Bohuslav Matěj Černohorský: *Malé Nešpory*) a klasicismu (František Xaver Bixi nebo Wolfgang Amadeus Mozart: *Missa brevis*). Sbor se s posluchači rozloučil *Velikonočním offertoriem* od Jana Nepomuka Škroupa.

Třetí a poslední koncertní den zahájila **Schola od sv. Jana Křtitele**, vedena sbormistry Alenou Havlíčkovou a Vitem Rozehnalem. Schola prezentovala kompozice renesančních mistrů Itálie (např. Giovanni Pierluigi Palestrina a Tomás Luis de Victoria). Větší

pozornost pak věnovala polskému skladateli Wacławowi z Šamotul, od kterého si připravila výčet pěti písní (např. *Blahoslavený člověk nebo Již se smráká*). Závěr prvního ročníku připadl rakouskému sboru **Pro Musica** se sbormistrem Gerdem Kendou. Ten zvolil průřez hudebními epochami od populárních skladeb renesančních až po hudbu 20. století (např. *Pater noster* Jacoba Handl-Galluse, *Ave verum* Wolfganga Amadea Mozarta či *Ubi caritas* Maurice Durufleho).

Vrcholem celého festivalu se stal společný monumentální zpěv 200 zpěváků skladby *Alleluja* (z oratoria *Mesiáš* od Georga Friedricha Händela) s dirigentem pražského sboru Cantores Pragenses Josefem Herclem. Úspěch tohoto provedení mezi posluchači dokládá zmínka v recenzi Zdeňka Kašpara: „Nadšení posluchači si svým aplausem vynutili opakování skladby.“²⁷

3.3.2 II. ročník

Druhý ročník se realizoval 13.–15. května, jehož zahájení se ujala domácí **Schola od sv. Jana Křtitele** se skladbou *Pater Noster* od ruského romantického skladatele Petra Iljiče Čajkovského. Oproti minulému ročníku zvolila díla autorů 20. století (Francis Poulenc: *Salve Regina* a Sergej Rachmaninov: *Bogorodice Djevo*). Z pera tuzemských komponistů této epochy zaznělo např. *Pět postních motet* od Antonína Tučapského či *Missa Brevis* Zdeňka Lukáše. S tímto moderním repertoárem kontrastoval program evangelického sboru **Kantorei der Apostelkirche** z německého Düsseldorfu pod vedením Norberta Ochse. Ten se zaměřil hlavně na německé komponisty barokní (Hans Leo Hassler: *Cantate Domino*), romantické (Max Bruch: *Herr! Schicke, was du willst*) i 20. století (Zsolt Gardonyi: *Singet dem Herrn ein neues lied*, či Hans Friedrich Micheelsen: *Ich hebe meine Augen auf*). Vystoupení sboru obsahovalo také tři části „Lužanské“ *Mše D dur* od Antonína Dvořáka, což můžeme vnímat jako vstřícný krok směrem k českému organizátorovi i publiku. Pod vedením Zdeny Součkové se představil pražský sbor **Pueri gaudentes**, který posluchačům prezentoval duchovní písně z Jistebnického kancionálu, gregoriánský chorál nebo vokální renesanční polyfonii Giovanniho Pierlugiho da Palestriny: *Ahi, che quest' occhi miei*.

Druhý festivalový den vystupoval **Pěvecký sbor severomoravských učitelů** se sbormistry Antonínem Plhákem, Boleslavem Sadilem a Janem Skopalem. Sestavil

---

²⁷ KAŠPAR, Zdeněk. *Svátek duchovní hudby*. Region. Moravský sever: Noviny občanů okresu Šumperk. 29. 4. 1992n. 1., 1992(5.), s. 1.

výběr skladeb hudebních epoch počínaje autory italské a slovinské renesance (Orlando di Lasso nebo Jacob Handl-Gallus). Oživení přinesly opusy českých romantických skladatelů Bedřicha Smetany (*Modlitba*) a Františka Picky. Své vystoupení soubor zakončil skladbou *Proroctví Jana Amose Komenského* od Josefa Bínery. Šumperský dětský sbor Motýli s uměleckým vedoucím Tomášem Motýlem oslnil s kompletně nastudovanou vánoční kompozicí od Benjamin Brittena: *Ceremony of Carols*. Závěr tohoto večera patřil Pergolesiho *Stabat Mater*, jež provedly domácí sbory Motýli a Schola od sv. Jana Křtitele za doprovodu **Nezávislého komorního orchestru Boemia** v čele s dirigentem Janem Rozehnalem.

Třetí den koncertní přehlídky se představilo hudební těleso **Canticum Novum** z Ostravy s Evou Pražákovou, které nastudovalo kompletní *Missu super* od Hanse Leo Hasslera. Chrámový smíšený sbor **Chorus** z Oder se sbormistrem Janem Jakubíkem zazpíval např. *Kyrie (Requiem)* od Wolfganga Amadea Mozarta. **Pěvecká schola kostela sv. Bartoloměje** ze Zábřehu s Janem Adamcem přednesla *Cantate Domino* od Hanse Lea Hasslera nebo *Svatý Václave* Otty Alberta Tichého. Kontrastní repertoár posledního dne si připravil **Chrámový sbor od sv. Jana Křtitele**, jenž vedl František Bartůněk. Zaměřil se na autory klasicismu (Wolfgang Amadeus Mozart: *Gloria*), romantismu (Jan Gruber: *Terra tremuit*) a 20. století (František Šimíček: *Raduj se nebes Královno*).

3.3.3 III. ročník

Organizátoři pozvali na třetí ročník, konaný ve dnech 24.–26. května 1996 celkem 8 sborů. Obohatily zahraniční složku a publiku se tak představily sbory z Německa, Rakouska a Švýcarska. Hlavní koncertní události doprovázely po celý víkend vystoupení zahraničních a jednoho českého sboru v okolních chrámech Olomouckého kraje.

Ve farním kostele sv. Jana Křtitele první koncert zahájil **Šumperský dětský sbor Motýli**, který společně se sbormistrem Tomášem Motýlem představil moteta z období romantismu od Felixe Mendelssohna-Bartholdyho (*Laudate pueri*) a hudební kusy autorů 20. století (Carl Orff: *Mater et Filia* či Vytautas Miškinis: *Ave regina coelorum*). Vrcholem se stala interpretace *Litanie a la Vierge Noire* od Francise Poulenca. Kontrastem bylo nevšední vystoupení **Scholy Gregoriana Pragensis** (sbormistr David Eben) s programem nazvaným *Čeští světci v nebeském Jeruzalémě*. Jedná se o cyklus skladeb středověké jednohlasé a vícehlasé hudby, který sestává ze tří částí. I. část, *Nebeský Jeruzalém*, představil gregoriánský chorál karolínské doby. II. část obsahuje officia

sv. Vojtěcha, sv. Ludmily a sv. Václava. III. část uzavírají skladby mariánského kultu. Tento téměř hodinový blok patřil k vrcholům celé koncertní přehlídky. Dokonalou interpretaci, profesionalitu a secvičení tělesa shrnula Eva Slavičková v recenzi pro Moravský Sever: „Osm dokonale secvičených mužských hlasů ladilo barvou a dodávalo sboru na plastičnosti a výrazném emocionálním efektu. Obdiv jistě zaslouží vedoucí souboru, dirigující všechny části programu zpaměti“.²⁸

Sobotní koncertní den nabídl posluchačům dva zahraniční a jeden domácí sbor. Sbor **Sängerknaben vom Wienerwald** sbormistra Ludwiga Lussera zvolil skladby německo-rakouských autorů duchovní hudby napříč hudebními epochami (Felix Mendelssohn-Bartholdy: *Veni Domine*, Franz Schubert: *Heidenroslein* nebo Wolfgang Amadeus Mozart: *Ave Verum*). Do českého hudebního světa nakrátko posluchače zavedl **Svatobor Sušice**. Pod odborným vedením Josefa Baierala těleso odprezentovalo české středověké písně (např. *Svatý Václave*) či *Pět písní z Mariánské muziky* Adama Michny z Otradovic, jež oslavuje narození Krista. Švýcarský sbor **Johaneschor Luzern** se sbormistryní Bernadette Bazzaniovou zazpíval hymnus *Jauchzet dem Herrn, alle Welt* od Felixe Mendelssohna-Bartoldyho a část z oratoria *Mesiáš* od Georga Friedricha Händla.

Finálního koncertního večera se zúčastnily dva německé sbory, a to **Christophorus-Kantorei Altensteig** v čele s Michaellem Nonnenmannem a **Chor von Märia Geburt-Höchberg** s Adolfem Ullmannem. Tato dvě hudební tělesa posluchačům předvedla repertoár sestavený ze skladeb předních německých skladatelů duchovní vokální hudby napříč hudebními epochami. (Felix Mendelssohn-Bartholdy: *Richte Mich, Gott*, Heinrich Schütz: *Deutches magnificat von 1648*, Johann Ludwig Bach: *Das ist meine Freude*, Rudolf Mauersberger: *Wie liegt die Stadt so wüst* či Wolfgang Amadeus Mozart: *Laudate Dominum*). *Deseti písněmi z Amsterodamského kancionálu* v úpravě od Petra Ebena domácí **Schola od sv. Jana Křtitele** uzavřela hlavní koncertní blok třetího dne. Se třetím ročníkem se sbory a posluchači společně rozloučily částí *Alleluja* z oratoria *Mesiáš*. Tento ročník festivalu pro Kulturní život Šumperka zhodnotil Alois Motýl: „Zdalo by se, že bude neskutčné sestavit programy koncertů tak, aby tyto nejrozličnější úrovně i zaměření nepůsobily poněkud nesourodě. Opak byl pravdou, byli jsme obdarováni vzácnými posluchačskými zážitky. Všechny sbory při své specifčnosti i možnostech měly

---

²⁸ SLAVÍČKOVÁ, Eva. *Solidní úroveň duchovního festivalu korunoval Ebenův gregoriánský chorál*. Region. Moravský sever: Noviny občanů okresu Šumperk. 29.5. 1996n. 1., 1996, s. 4.

schopnost vtáhnout posluchače do svého světa. A tak nebylo malých výkonů, protože všechny byly přesvědčivé a dokázaly vytvořit atmosféru i posluchačské napětí s pocity vzácné sounáležitosti a duchovní jednoty“.²⁹

3.3.4 IV. ročník

V roce 1998 připadl čtvrtý ročník festivalu na 28.–31. května. Tento ročník byl bohatý na doprovodný program. Prvním koncertem zahajoval festival německý sbor **Chorgemeinschaft Sorga/Tann** v kostelíku sv. Michala v Maršíkově. Na hlavní koncertní přehlídce prvního večera přivítala účastníky domácí **Schola od sv. Jana Křtitele** se sbormistry Vítem Rozehnalem a Alenou Havlíčkovou skladbou *Magnificat B dur* od Francesca Duranteho. Kontrastem k tomuto baroknímu opusu byl výběr českých mistrů 20. století **šumperského dětského sboru Motýli** v čele s Aloisem a Tomášem Motýlovými. Zazněla *Missa de Angelis* od Antonína Tučapského, *Deo gratias* od Iji Hurníka a *Truverská mše* od Petra Ebena. Německý sbor **Chorgemeinschaft Sorga/Tann**, který vedl sbormistr Wilhelm Möllney, oživil tradiční repertoár domácích sborů prostřednictvím skladeb od Dmitrije Stěpanoviče Bortňanského či *Sancta maria* od Johannese Schweitzera. Tento výběr děl byl doplněn spirituály *Dank sei dir, Dank* a také *Höre nun, Herr, die Bitten*.

Program druhého koncertního dne poznamenala změna. Na poslední chvíli před festivalem odřekl sbor z Polska **Chór Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego** se sbormistrem Grzegorzem Peckou svou účast.³⁰ Z plánovaných vystoupení druhého dne mohli účastníci slyšet pouze pražský **Svatoignácký sbor** Jana Blably. Ten si připravil dvě díla od renesančního, na festivalu často znějícího Giovaniho Pierlugiho Palestriny či moteto od Kryštofa Haranta z Polžic a Bezručic. Zařadil také *Ecce, Quomodo moritur* Jana Dismase Zelenky a opusy skladatelů 20. století (např. *Magnificat* Jana Hanuše, *Alleluja* Randala Thompsona či *Veni Emmanuel* od Zoltána Kodályho).

Třetím koncertním dnem provázel posluchače **Pěvecký sbor města Vrbna pod Pradědem** se sbormistry Evou Vackovou a Leošem Sekaninou a také **Camerata Bratislava** ze Slovenska se sbormistrem Janem Rozehnalem.

---

²⁹ MOTÝL, Alois. *MUSICAE VOCALIS SPIRITUALIS FERIAE INTERNACIONALES*. Kulturní život Šumperka. Šumperk: Město Šumperk, 1996, 38.(6.), 6–7.

³⁰ HERCL, Josef. Šumperk 1998. *INFORMACE SDH 1998*. Praha: Společnost pro duchovní hudbu, 1998, 1998(2).

Sbor z Vrbna pod Pradědem vybral opusy Franze Schuberta, Giovanni Pierluigiho da Palestriny, Petra Iljiče Čajkovského či Williama Boyce. Pro stálé účastníky festivalu to byl dobře známý repertoár. Naopak poprvé zde zazněl Leoš Janáček (*Graduale*) a Jiří Laburda (*Missa Sistina-Kyrie*). Slovenské těleso doplňuje sobotní koncertní den o méně známé skladby polských barokních mistrů (Bartłomiej Pekieli: *Missa Brevis* a Grzegorz Gerwazy Gorczycky: *Tota pulchra es Maria*). Kontrastní složkou k tomuto zvolenému období byl polyfonní repertoár renesančních mistrů Williama Byrda a Josquina Despreze. Čtvrtý ročník překvapil nabitým programem, různorodostí repertoáru, ale také interpretací zúčastněných sborů a některých sólistů, jak uvedl Josef Hercl v článku Společnosti pro duchovní hudbu: „I když setkání sborů nemělo soutěžní charakter, skrytou palmu vítězství si odnášela Camerata Bratislava se speciálním polyfonním programem sestavený z větší části ze starých polských mistrů. Velice příjemně překvapil i Svatoignácký sbor Jana Blably a sbor z Vrbna pod Pradědem. Německý sbor pak vnesl do přehlídky obvyklý uklidňující prvek. Místní sbory prokázaly již léty prověřený vysoký standard“.³¹

3.3.5 V. ročník

Festival ve dnech 12.–14. května 2000 pořádající Schola uskutečnila již popáté a návštěvníkům farního kostela v Šumperku přichystala mimořádně pestrý a různorodý ročník. Posluchači tak mohli navštívit celkem devět koncertů a po celé tři dny duchovní hudba ovládla i nedaleké chrámy v Jeseníku, Mohelnici, Zábřehu a na zámku ve Velkých Losinách. Nabitý program doplňují sbory skladbami, které na šumperském festivalu ještě nezazněly.

Obrovský úspěch slavila na festivalu **Schola od sv. Jana Křtitele** po představení cyklu od Antonína Tučapského: *Tres psalmi*. Tento opus skladatel hostitelskému sboru věnoval a odbyl si zde tak před zraky účastníků svou světovou premiéru. Svůj třicetiminutový blok zakončila a cappellovou skladbou od Gregoria Allegriho: *Misere Mei, Deus*. Pražský **Chrámový sbor od Panny Marie Královny míru** se sbormistry Josefem Vavříkem a Ladislavem Pospíšilem předvedl vokálně-instrumentální skladbu *Missu Brevis* Zdeňka Fibicha. Trojici vystupujících první koncertní den doplnil **Pěvecký sbor Ještěd z Liberce** pod vedením Martina Veselého a Petra Pálky. Posluchačům prezentoval např. skladby

---

³¹ HERCL, Josef. Šumperk 1998. *INFORMACE SDH 1998*. Praha: Společnost pro duchovní hudbu, 1998, 1998(2).

českých komponistů 20. století, např. *Staročeský chorál* v úpravě od Miroslava Raichla, písně od českých romantiků Antonína Dvořáka (*Napadly písně v duši mou*) a Bedřicha Smetany (*Dva ženské sbory*) či výběr z *Missa quadragesimae* Petra Ebena.

Z nedalekého Bludova vystoupila **Canzonetta Bludov** se sbormistryní Irenou Sedláčkovou, poté je vystřídal **Pěvecký sbor Hosanna Nysa** z Polska se sbormistrem Mariuszem Drozdalem a jako poslední vystoupil **šumperský dětský sbor Motýli** Tomáše Motýla. Canzoneta Bludov se zaměřila na výběr děl čtyř českých autorů (Adam Michna z Otradovic: *Loutna česká*, Bohuslav Matěj Černožský: *Laudetur Jesus Christus* či František Ignác Tůma: *Stabat Mater*). Poprvé si účastníci mohli poslechnout tvorbu skladatele Josefa Nešvery a jeho skladby *Ave Maria*. Polský sbor předvedl neslýchané dílo *Bolivíjské Nešpory*, jenž zahrnují písně jezuitských misionářů a indiánů z kmenů Guarami a Chiqitos. Tento kus umocnil hlavní myšlenku festivalu, která se do dnešního dne stále snaží o různorodost kompozičních stylů i náboženství. Této přednosti si všiml i moderátor osmého ročníku Benno Beneš, který prohlásil: „Myslím, že rozmanitost hudby i způsoby provedení jednotlivých skladeb by šumperskému festivalu mohlo závidět i Pražské jaro.“ uvedl tak po vystoupení polského sboru.³² Šumperský dětský sbor Motýli vystoupil před diváky s atraktivním repertoárem gregoriánského chorálu až po 20. století. Ten obsahoval *Panis angelicus* od Cesara Francka, *Rorando coeli* od Jana Campuse Vodňanského a *Salve Regina* od českého kantora Karla Blažeje Kopřivy. Druhý koncertní večer zakončil několika spirituály od Elaine Hansonové, Jamese E. Moora a Martyho McCalla.

Nedělní koncert zazpíval sbor z rakouského Grázu **Musica con Grazia** společně se sbormistryní Zuzanou Ronck, zaměřený byl na renesanční (Claudio Monteverdi: *A un giro sol*), a romantické komponisty (Hugo Wolf: *Ergebung*) či tradiční skladbu *Salve Regina* od Francise Poulenca. Vrcholem celého festivalu bylo provedení cyklu s názvem *Missa Sancti Wenceslai* při příležitosti 400 let od narození českého raně barokního mistra Adama Michny z Otradovic. Interpretaci cyklu vedl Jan Rozehnal, pěveckou část písní obstaral vokální soubor **Camerata Bratislava** a doprovodnou instrumentální složku doplnil orchestr **Musica Aeterna** ze Slovenska. Rozloučení s pátým ročníkem proběhlo tradičně zpěvem sborů *Alleluja* z cyklu *Mesiáš*.

---

³² PÍSKOVÁ, Hanka. *Mezinárodní festival duchovní hudby byl velmi úspěšný. Šumperský a zábřežský Region*. 23.5. 2000n. 1., 2000(21), s. 7.

3.3.6 VI. ročník

Mezinárodní festival duchovní vokální hudby v roce 2002 oslavil deset let své existence a ve dnech 26.–29. dubna se uskutečnil jeho šestý ročník. V tento rok se ke spolupřátání připojuje Římsko-katolická farnost Šumperk. Program festivalu nabyl větších rozměrů a hlavní koncertní události doplňuje sedm koncertů situovaných na sever Moravy (Bludov, Zábřeh, Ruda nad Moravou, Velké Losiny). Tradiční nedělní doprovod bohoslužby, kterého se zúčastnily všechny sbory, vysílalo živě rádio Proglas. Šestého ročníku se zúčastnilo celkem 8 hudebních těles.

Páteční koncert zahajovala domácí **Schola**, kterou na pódiu vystřídal čtyřčlenný vokálně-instrumentální sbor **Thesaurus Musicae** a těleso **Gaudium** z Prahy, jehož vedení se ujala Zdena Součková. Druhý koncertní den sestával z vystoupení **Fojtového komorního sboru** z Roudnice nad Labem Zuzany a Jiřího Zrzavých. Z rakouského Grázu přijel pěvecký sbor **Kantorei Graz** s Karlem Schmelzer-Ziringerem a posledním vystupujícím byla **Harmonia** z Hranic se sbormistrem Jiřím Milošem. V neděli se představil sbor **Ad Una Corda** Mariana Šipoša ze Slovenska a festival uzavřel vokálně-instrumentální soubor **Pražští pěvci madrigalů** s uměleckým vedoucím Michaellem Pospíšilem z Prahy.

Hostitelská Schola od sv. Jana Křtitele uvedla skladatele Bohuslava Martinů *Třemi písněmi posvátnými*. Interpretací *Litanie de Sanctissimo Nomine Jesu ex C* Tomáše Norberta Koutníka účastníky na krátkou dobu vrátila do dob klasicismu. Výkon hostitelského pořadajícího tělesa byl podle Jiřího Sehnala jedním z vrcholů šestého ročníku. „Jeho projev byl velmi kultivovaný, výrazově střídmy, oprostěný od romantických dynamických výkyvů, možná nejbližší současnému ideálu sborové interpretace.“³³ Zajímavostí prvního dne se stal Thesaurus Musicae, jenž přinesl do programu svěží nádech španělské renesance vyňaté z *Královského kancionálu*. Pražský soubor Gaudium zakončil první den kompletní *Mší č. 2 G dur* Franze Schuberta.

Těžištěm sboru z Roudnice nad Labem se staly skladby evropské renesance jakožto prvního vystupujícího druhý koncertní den. Účastníci si poslechli písně z *Roudnického, Chlumeckého a Krumlovského kancionálu*, příhodně vybranou skladbu od Jana Trojana Turnovského: *Křtitele svatého Jana* či méně známé autory Giovanniho Battistu Giordigianiho (*Pater noster*) a Lajose Bardose (*Ave Maris stelarís*). Kantorei Graz

---

³³ SEHNAL, Jiří. *Festival duchovní hudby v Šumperku*. Opus musicum: hudební revue. Brno: Opus musicum, 2002, **2002**(3), str. 45–46.

prezentoval hudební kusy Claudia Monteverdiho či Tomáše Luise da Victorii. Jejich třicetiminutové vystoupení bylo obohaceno písněmi gregoriánského chorálu. Z poznámek Jiřího Sehnala je patrné, že tomuto repertoáru uškodila zveličená emoční expresivita: „Sbor Kantorei z Grazu měl všechna čísla propracovaná do nejmenších detailů, ale překypoval nezvládnutou emocionalitou, projevující se v častém střídání pianissima a fortissima. Toto dynamické vlnění nejvíce uškodilo gregoriánskému chorálu, interpretovanému sémiotickým způsobem. Stejnou chybou trpělo i jinak perfektní podání polyfonie (Aichinger, Monteverdi, Victoria)“.³⁴ Oživení tradičního repertoáru sborů přinesl hranický soubor Harmonia, jehož předností byl výběr spirituálů např. od Elaine Hansonové (*Prais, prais*), Jamese E. Moora (*An Irish Blessings*) nebo Martyho McCalla (*O Sifuni Mungu*).

Se svrchovanou precizností³⁵ zazpíval poslední den výběr opusů skladatelů 20. století (Franz Xaver Biebl: *Angelus Domini*, Pekka Kostiainen: *Gloria* či Zdeněk Lukáš: *Sanctus*) slovenský sbor Ad Una Corda. Pražští pěvci madrigalů sestavili cyklus nazvaný *Vesperae Bohemicae*, tzv. *České nešpory* z per mistrů Adama Michny z Otradovic a Alberika Mazáka.

3.3.7 VII. ročník

Sedmý ročník festivalu mění hlavní koncertní místo, narušuje dvouletou festivalovou periodicitu a přesunuje se v roce 2005 z obvyklého koncertního místa farního kostela do šumperského klášterního kostela Zvěstování Panny Marie, který po patnáctileté rekonstrukci hostil 26.–29. května hlavní koncertní program druhého a třetího dne festivalu.

První koncert ve farním kostele sv. Jana Křtitele obstaral **Kühnuv smíšený sbor** se sbormistrem Janem Rozehnalem. Repertoár tohoto tělesa byl mimořádný. Posluchačům představil zlomové dílo *Pašije podle sv. Jana* estonského skladatele Arvo Pärta. Hudebních a pěveckých čísel tohoto díla se ujala řada významných osobností současné české hudby. Mezi sólisty se objevil Marek Olbrzymek, Liběna Séquardtová na hoboj či Aleš Bárta na varhany. Druhý koncertní den hostily zrenovované klášterní zdi

---

³⁴ SEHNAL, Jiří. *Festival duchovní hudby v Šumperku*. Opus musicum: hudební revue. Brno: Opus musicum, 2002, **2002**(3), str. 46

³⁵ SEHNAL, Jiří. *Festival duchovní hudby v Šumperku*. Opus musicum: hudební revue. Brno: Opus musicum, 2002, **2002**(3), str. 46.

místní **Scholu** a **šumperský dětský sbor Motýli** (sbormistr Tomáš Motýl), které doplnil **Bielski Chór Kameralny** z Polska se sbormistryní Beatou Borowskou. Schola započala svůj blok oslavným středověkým hymnem *Surexit christus hodie*. V úpravě od Pavla Jurkoviče také předvedla cyklus pojmenovaný *Cirkevní rok v hudbě* sestávající z výběru děl Adama Michny z Otradovic (např. *Vánoční rosička*, *O vstoupení Páně* nebo *Andělské přátelství*). Půlhodinový koncertní čas byl zakončený skladbou *Pater Noster* od Jiřího Pavlici. S navozenou atmosférou 20. století pracoval sbor z Polska. Svůj interpretační um předvedl na dílech východoevropských autorů, např. *Cantate Domino* od Vytautase Miškinise, *Ave Maria* Javiera Busteho či *Regina Coeli* Romualda Twardoského. Rovněž i šumperský dětský sbor Motýli se zaměřil na české skladatele 20. století. Poprvé předvedl souborné dílo vzniklé v roce 2003 na motivy biblických textů od Antonína Tučapského *Sonoris Vocibus* nebo také *Gloria* od Jana Nováka.

Vystoupení třetího dne se nezúčastnil sbor z Rakouska **Collegium Vocale Leoben**³⁶, a vystoupil tak pouze **Chorus Annensis** z Havířova pod vedením sbormistra Vítězslava Soukupa. Posluchačsky populární repertoár sboru tvořily např. *Agnus Dei* od Geoga Bizeta, *Ave Verum* Charlese Gounoda a skladba Wolfganga Amadeuse Mozarta: *Justum Deduxit*.

3.3.8 VIII. ročník

Hostitelská Schola od sv. Jana Křtitele uspořádala v roce 2007 ve dnech 24.–27. května osmý ročník, jehož hlavní koncertní události se natrvalo přesunuly do nově zrekonstruovaného klášterního kostela Zvěstování Panny Marie. Pro tradiční nedělní slavnostní bohoslužbu ovšem zůstaly dveře farního kostela sv. Jana Křtitele otevřené.

Poprvé v historii festivalu na sebe domácí **Schola** převzala roli uvaděče, zpěvem provedla všechny koncertní dny vybraným, poměrně kratším vystoupením. Pro první koncert si vybrala skladbu *Cantate Domino* z pera německého mistra Hanse Lea Hasslera. Druhý večer vítala účastníky skladbou *Magnificat III. Toni* od Orlanda di Lassa a navazovala dílem *Exultate Deo* Allesandra Scarlattioho třetí den. Na společné nedělní bohoslužbě interpretovala *Českou mši* od Petra Ebena. Kromě domácího šumperského dětského sboru Motýli na festivalu vystoupil další dětský sbor **Zpívající rybky** z Nové Paky, který vedou Marie a Lenka Čančíkovi. Sbor se uvedl svojí znělkou, kterou napsala Milena Čančíková

---

³⁶ SOS, Vv. *Šumperkem zněla čtyři dny duchovní hudba*. Moravský sever – týdeník [online]. 2005, (35), 6 [cit. 2022-04-01]. ISSN 1213-8207.

ve spolupráci s Milanem Uherekem. Zpívající rybky předvedly dílo od Michelangela Granciniho *Dulcis Christe*, spirituály v úpravě Milana Uhereka (*Bless the Lord of my soul* či *To anděl kámen odvalil*) a Petra Ebena (*Vozičku, ke mně let*) nebo spirituály amerických soudobých komponistů *Bless the Lord* od Cama Florii a *I Have Heard* Matta Readmana. Zpívající rybky vystřídal vokální soubor **Fraternitas Litteratorum** (sbormistr Stanislav Předota), který byl zaměřený na českou vokální polyfonii 15.–16. století. Představil repertoár literátských bratrstev s názvem *Radostná ta zpívání* zaměřený na období adventu, Vánoc, půstu, Poslední večeře Páně, Vzkříšení a Maria.

Druhý koncertní den vystoupila domácí Schola, **šumperský dětský sbor Motýli**, kterého se poprvé společně s Tomášem Motýlem ujímá Helena Brožová, Maďarský sbor **Musica Sacra Choir** s vedoucím Tamaszem Ronaszekim a **Coro S. Lucia Di Magras** Fausta Ceschiho. Ve výběru děl Motýlů nechyběla skladba *Missa brevis in D* Benjamina Brittena v úpravě Pavla Jurkoviče *Tři staročeské zpěvy*, dochované skladby anonymů z renesance, to vše bylo zakončeno dílem *Sicut Locutus Est* Johanna Sebastiana Bacha. Obliba spirituálů mezi sbory od roku 2000 neustále stoupá a nechyběl ani u maďarského sboru. Účastníkům festivalu prezentoval také dva domácí skladatele – Zoltána Kodályho a jeho *Žalm 121* či Györga Deák-Bárdose s dílem *Eli, Eli*. Italský sbor představil např. Giuseppeho Zaninettiho (*Tantum Ergo*), Lorenza Peroseho (*Libera me, Domine*) či Francise Xaviera Witta (*Regina Coeli*). Vrcholem festivalu bylo vystoupení orchestru s názvem **Capella Michaelis** a pěveckého sboru **Ritornello**, které s uměleckým vedoucím Michaelem Pospíšilem představily *Mariánské nešpory* od Claudia Monteverdiho.

3.3.9 IX. ročník

V roce 2009 ve dnech 28.–31. května se ve městě Šumperk uskutečnil devátý ročník. Počet vystupujících uskupení se pro tento rok snížil na šest sborů, z toho pouze dva zahraniční. Stejně jako před dvěma lety se i pro tento ročník **Schola od sv. Jana Křtitele** zhostila role uvaděče prvního koncertního večera. Četnost výběru koncertních děl sboru byla již v minulých ročnících zredukována. Místo kratších skladeb od více skladatelů zvolila spíše rozsáhlejší díla sestávající z několika částí. Tentokrát vybrala *Missu Brevis* Alberika Mazáka se všemi jejími částmi. Kontrastně k této barokní liturgické skladbě zvolila hudební kus *Afrika Kyrie na Sanctus* od Patsy Ford Simms. Maďarský sbor **Töth Aladar Nöikar** s uměleckým vedoucím Évou Gede reprezentoval před šumperským publikem svou krajinu třemi drobným modlitbami – *Tantum Ergo III.*, *Ave Maria* a *Esti*

dal od Zoltána Kodályho. Program sestavil také z děl francouzských romantických mistrů od Clémonta Philiberta Léa Delibese (*Missa Breve – Gloria*) nebo Gabriela Faurého (*Tantum ergo*).

Druhý koncert zahajovala čtveřice hudebníků, a to Yvona Jurčíková, Hana Johnová, Jan Šiška a Stanislav Bartošek, s ryze barokním repertoárem. Z děl, která uskupení posluchačům představilo, jmenujme Bohuslava Matěje Černohorského (*Regina Coeli*) Jana Dismase Zelenku: *Arie (Sub olea pacis et palma virtutis)* a Johanna Sebastiana Bacha (*Kantáta č. 28*). Soubor poté vystřídal komorní smíšený sbor a smyčcový orchestr **Piccolo Coro a Piccola orchestra** se sbormistrem Markem Valáškem. Pro tento koncert tělesa sestavila program ze skladeb mistrů renesance, baroka a 20. století. Jmenujme např. *Magnificat* od Jana Dismase Zelenky nebo *O salutaris Hostia* Jana Hanuše. Během tohoto koncertního bloku došlo k výměně sbormistrů. Dílo *Salve Regina* od Francise Poulenca dirigovala Vendula Hánečková a *De tempore* z cyklu *Verba sapientiae* Petra Ebena vedla Jana Secká.

Poslední festivalový den se představilo hudební těleso z německého Výmaru **Kammerchor Michaelstein** se sbormistrem Sebastianem Göringem. Ten se zaměřil na komponisty klasicismu (Johann Heinrich Rolle nebo Johann Friedrich Doles), drobné modlitby romantiků Maxe Brucha (*Gebet op. 60*), Sergeje Rachmaninova (*Kontsert dlja hora*) a autory 20. století (např. Eric Whitacre: *I thank you for the most amazing day*). Festival zakončoval **šumperský dětský sbor Motýli** s vedoucím Tomášem Motýlem opusem *Ceremony of Carols* od Benjamin Brittena.

3.3.10X. ročník

Jubilejní desátý ročník, který se konal ve dnech 26.–29. května 2011, přitáhl v Šumperku spoustu pozornosti kvůli předání čestného občanství in memoriam Jiřímu Vebrovi. Úvodní koncert festivalu zahajovala **Schola od sv. Jana Křtitele**. Již v minulých ročnících bylo možné si všimnout trendu posilování českých skladatelů repertoáru, tento ročník nebyl výjimkou. V centru pozornosti koncertního bloku Scholy zaznělo *Requiem* Zdeňka Lukáše. To však sbor nepředvedl v celém rozsahu a vybral pouze části: *Requiem Aeternam, Lacrymosa, Sanctus, Agnus Dei*. Ozdobou jejich programu byla skladba *Regina Coeli* od Bohuslava Matěje Černohorského, která je originálně psaná pro dva sbory a basso continuo. Poté nastoupil **Chór „Camerata“** z Polska se sbormistrem Honoratem Cybulou, jehož výčet děl obsahoval větší část polských soudobých

komponistů 20. století. Jmenujme např. Jakuba Wojciechowského: *Msza andaluzyjska*, Mikolaje Goreckého: *Matko najswietsza* nebo Stefana Stuligrosza: *Alleluja Cantate Domino*. Druhému koncertnímu večeru vévodily kompozice západních a východoevropských tvůrců modliteb a spirituálů 20. století v podání německého sboru **Jugendkantorei am Konstanzer Münster** z Kostnice se sbormistrem Steffenem Schreyerem. Hudební těleso prezentovalo tyto skladby od švédských autorů (např. Karin Eklundh: *Bred dina vida vingar* či Pekka Kostiainen: *Jaakobin pojat*) a amerických (John Rutter: *For the Beauty of the Earth* a Keith Hampton: *Praise His Holy Name*). Kontrastní materiál do chrámu vnesl sbor z Itálie **Coro S. Lucia di Magras** Fausta Ceschiho. Toto těleso vystoupilo na festivalu v roce 2007 a mezi tradiční díla italských renesančních skladatelů, která již v jejich podání zazněla dříve, zařadil středověkou *O Sanctissima* či *Justorum Animae* od Celestina Ecchera a *Veritas mea* od Edoarda Koola.

Úvodním sborem posledního koncertního dne byli **Pražští pěvci** se sbormistrem Stanislavem Mistrem. Šumperskému publiku zazpíval skladby ruských romantických skladatelů (Petra Iljiče Čajkovského: *Liturgie sv. Jana Zlatoústého* a Sergeje Rachmaninova: *Všenočnoje bdění*).

Vyvrcholením festivalu se stal slavnostní akt, při kterém rodina Jiřího Vebera³⁷ převzala čestné občanství, které mu město v minulosti udělilo in memoriam. Finále koncertu připadlo domácímu **šumperskému dětskému sboru Motýli**. Předvedl jedno z nejznámějších duchovních děl italského barokního skladatele Giovannyho Battisty Pergolesiho *Stabat Mater*, jež se stalo vrcholem desátého ročníku. Atmosféru v chrámu pro šumperský zpravodaj zhodnotila Zdena Kvapilová: „Důstojnou tečkou za slavnostním aktem bylo vystoupení domácího sboru Motýli, který pod vedením Heleny Stojaníkové předvedl Pergolesiho *Stabat mater*. Sbor spolu se sólistkami Ludmilou Pospíšilovou a Františkou Havlíčkovou nabídl mimořádný hudební zážitek, který posluchači odměnili dlouhotrvajícím potleskem“.³⁸

---

³⁷ Pozn.: (1922–2010) Šumperský kazatel a komunální politik. Cenu dostal za rozvoj města po revoluci, významné aktivity pro ekumenické hnutí a významnou spolupráci partnerských měst. V roce 1992 měl na festivalu průvodní slovo.

³⁸ KVAPILOVÁ, Zdena. *Čestné občanství převzala rodina Jiřího Vebera během festivalu duchovní hudby*. Šumperský zpravodaj. Šumperk: Město Šumperk, 2011, **19**(11), str. 1.

3.3.11 XI. ročník

Rok 2013 byl historicky posledním ročníkem pro **Scholu od sv. Jana Křtitele**, tedy alespoň tak, jak ji účastníci festivalu znali. Jedenáctý ročník hostil sbory ve dnech 23.–26. května a celým festivalem provázal slovem i písní **Stanislav Předota**. Ten si jako samostatný účinkující připravil pro každý koncertní den liturgický zpěv *Communio Hoc corpus*, Offertorium *Rozléta jest milost* a *Communio Vodil jsi ji kolem*. Zúčastněné sbory prvních dvou dní zvolily díla skladatelů 20. století. Výjimku vnesla do programu hostitelská **Schola** třemi latinskými motety od Charlese Villierse Stanforda: *Beati Quorum Via*. Následovaly skladby od tradičních českých autorů, např. *Tři písně posvátné* od Bohuslava Martinů či *Pater Noster* Jiřího Pavlici. S festivalem se rozloučila modlitbou *Pater Noster* Zdeňka Lukáše. Scholu na pódiu vystřídal **Spevokol Zoltána Kodály**a ze Slovenska s uměleckou vedoucí Mónikou Józsou. Koncertní blok se věnoval kompozicím Zoltána Kodályho (*Esti dal, Szép könyörgés*) a jeho krajanům, např. Miklósovi Csemiczkému (*Pater Noster*) nebo Miklósovi Kocsárovi (*Laudate Dominum*). Atmosféra soudobé vážné hudby zněla chrámovými prostory i po druhý den. Německý ženský komorní sbor **MittelDeutscher FrauenKammerChor** Sebastiána Göringa, účastníkům přednesl cyklus s názvem *Pojď a zpívej s námi*, který obsahoval průřez děl a modliteb soudobých evropských komponistů (Anna Cederberg-Orreteg: *Gloria*, Egil Hovland: *O Come, Let Us Sing*, Javier Busto: *Salve Regina* a Kirby Shaw: *Jubilate Deo*). Přednesu díla současného českého skladatele Miloše Boka *Missa brevis in Es dur* se ujal **šumperský dětský sbor Motýli**, jehož interpretace se zúčastnili oba jeho sbormistři Helena Stojaníková i Tomáš Motýl. Přednesu tohoto opusu byl přítomen i sám tvůrce kompozice.³⁹

Třetí koncertní den započal šumperský pěvecký soubor s instrumentálním doprovodem **Avonotaj** se sbormistryní Janou Pospíšilovou. Repertoár obsahoval tradiční židovské písně v hebrejštině a pro tento koncert si zvolil několik takových písní v úpravě od Tomáše Novotného, např. *Adon Olam*, *Čiribim* nebo *Vajiven Uzijahu*. Protiklad festivalového programu přinesla **Musica pro Sancta Cecilia** z Prahy se sbormistrem Zbigniewem Januszem, který sestavil program s názvem *Já o studnici vím*, což je poezie

---

³⁹ KVAPILOVÁ, Zuzana. *Květen je ve znamení duchovní vokální hudby*. Šumperk: Živá brána Jeseníků. Šumperk: Město Šumperk, 2013, 2.(4), 1.

sv. Jana od Kříže s hudbou jeho doby, jež obsahuje skladby gotiky a velmi rané renesance.

3.3.12XII. ročník

Dvanáctý ročník festivalu se z tradičního květnového termínu festivalu přesunul na 17.–20. září 2015. Festival uvádělo koncertní duo, které tvořilo sopranistka **Simona Eisingerová** a klavíristka **Andrea Linsbauerová**. Společně sestavily recitál z árií čtyř nejznámějších mistrů období baroka a klasicismu. Koncert zahájily *Devíti německými áriemi* od Georga Friedricha Händla, následovaly árie z děl: *Adagio F dur*, *Exultate Jubilate*, *Slavnostní nešpory* od Wolfganga Amadea Mozarta, *Janovy pašije* od Johanna Sebastiana Bacha a *Stvoření* od Josepha Haydna. Hostitelský sbor **Oculos Meos**, přednesl účastníkům první večer *Staročeský chorál* (Gabriel Komárovský), *Pamatujme všichni věrní* (Rohův kancionál) a *Jezu Kriste, Synu Boží* (Jan Blahoslav). V úpravě Petra Ebena skladby z Amsterodamského kancionálu *Cantica Comeniana* sbor zazpíval při druhém dnu festivalu. **Šumperský dětský sbor Motýli** zvolil průřez oblíbeného kmenového repertoáru obsahující duchovní díla, např. Francise Poulenca (*Litanies a la Vierge Noire*), Felixe Mendelsohna-Bartholdyho (*Laudate Pueri*) či Orlanda di Lassa (*Verbum caro*). Třetici vystupujících doplnil slovenský **Miešaný zbor Žilina** se sbormistrem Štefanem Sedlickým. Ten uvedl populární skladby 20. století *O Magnum Mysterium* Mortena Lauridsena, *Angelus Domini* Franze Biebla či tradiční *Dies Irae* od Zdeňka Lukáše.

Specialitou druhého dne bylo vystoupení dámského tělesa Steffena Schreyera **Voice-Mix aus Konstanz** z Německa, jež vznikl speciálně pro dvanáctý ročník šumperského festivalu. Program souboru sestával z duchovní hudby východoevropských autorů (např. Hugo Hammarström *Kyrie* nebo Jaako Mäntyjärvi: *Pseudo Yoik-Lite*) a spirituálů (Larry Farrow *Everytime I Feel the Spirit*). Zajímavostí byla jazzová kompozice Duka Ellingtona *It don't Mean a Thing*. Festival uzavíral sbor **Cantus Jaroměř**, jehož vedení se ujal Pavel Smékal. Program sestával např. ze skladby představitele Benátské školy Giovanniho Gabrieliho a jeho skladby *Lieto Godea Sedendo* nebo *Jubilate Deo* od Gordona Younga. Zazněli i oblíbení čeští představitelé 20. století Antonín Tučapský (*Postní moteta*) a Jan Hanuš (*Ave Maria*).

3.3.13XIII. ročník

V roce 2017 Oculos Meos uspořádal ve dnech 14.–17. září 2017 třináctý ročník. Doprovodný program byl nejslabší v historii konání a přinesl čtyři události.

Kromě tradičního koncertování v ulicích města se organizátorům podařilo uspořádat pouze tři koncerty v okolí (Hrabenov, Bohdíkov a Loštice). Tentokrát se nekonal ani tradiční společenský večer či setkání se starostou města.

Brněnský vokální kvintet **Societas Incognitorum**, jehož hlavní náplní byla interpretace hudby 16. a 17. století, odstartoval třináctý ročník kompozicemi od renesančních a raně barokních skladatelů (např. Claudio Monteverdi: *É questa vita un lampo*, Giovanni Pierluigi da Palestrina: *O vera sempiterna* či Giovanni Battista Alovisi: *Exurge Domine*). Domácí sbor **Oculos Meos** se sbormistrem Vítem Rozehnalem zastával roli uvaděče dvou dalších hlavních koncertních večerů. S pomocí **Grazioso Quintett**, souboru zobcových fléten ZUŠ Šumperk, si připravil repertoár zaměřený na hudbu z období života Karla IV. (*Kodex Speciálník* nebo Francesco Landini: *Angelica Bilita*). Poté vystoupil **Pěvecký sbor a orchestr Konzervatoře Evangelické akademie** z Olomouce, který vedl sbormistr Pavel Koňárek. Posluchačům představil svoji interpretaci *Korunovační mše C dur* od Wolfganga Amadea Mozarta. Posledním vystupujícím druhého večera se stal německý vokální soubor **Vokalensemble Anna Katharina** Ralfa Blasiho. Německý soubor se zaměřil na díla romantismu a 20. století, mezi něž se řadil např. Felix Mendelssohn-Bartholdy s dílem *Jauchzet dem Herrn, alle Welt*, *Missa brevis* od Knuta Nystedta nebo *Lux Aurumque* od populárního Erica Whitacera.

Třetí den uvedl Oculos Meos dílo Erica Whitacera: *Five Hebrew Love Songs*. Díla 20. století také přinesl **Spevácký zbor slovenských učitel'ov** se sbormistrem Štefanem Sedlickým. Díky zařazení *Lux aurumque* Erica Whitacera si posluchači mohli poslechnout druhou interpretaci tohoto opusu. Dále pak *Tebje pojem* Dmitrije Bortňanského, *Sanctus* Pavola Kršky nebo *Ave Regina* od Vytautase Miškinise. **Šumperský dětský sbor Motýli** zařadil oblíbenou *Truverskou mši* od Petra Ebena a *Missu brevis in Es dur* od Miloše Boka. V jejich festivalovém programu dbal na kontrast mezi renesancí (Michael Praetorius: *Ecce Maria*) a 20. století (Ivo Antognini: *O Magnum Mysterium* či Xabier Sarasola: *Pater Noster*).

3.3.14 XIV. ročník

Festival pokračoval čtrnáctým ročníkem 19. září 2019 a skončil slavnostní bohoslužbou za hudebního doprovodu sboru Apollo z Bratislavy v neděli 22. září. Doprovodné akce festivalu účastníkům nabídly dva koncerty slovenského sboru v Rapotíně a Bohdíkově,

koncert německého sboru ve farním kostele sv. Jana Křtitele v Šumperku a koncert všech sborů v dřevěném kostelíku sv. Michaela v Maršíkově.

Prvního koncertního večera se zúčastnil sbor Víta Rozehnal **Oculos Meos** a **Husovický okrašlovací spolek pěvecký** z Brna, který vedl sbormistr Patrik Matyášek. Repertoár obou vystupujících sborů byl kontrastní. Oculos Meos se oproti minulým ročníkům, kde volil tradiční české skladby, zaměřil na spirituály Christophera Tina (*Baba Yetu*), Patsy Ford Simms (*Afrika Kyrie na Sanctus*) a africkou ukolébavku (*Thula baba, thula sana*). Cyklus 20 madrigalů a motet předvedl Husovický okrašlovací spolek pěvecký opusem *Lagime di San Pietro* Orlanda di Lassa.

Páteční festivalový den přinesl spojení **Hradišťanu a Jiřího Pavlici**, s programem *Hudební duchovní rozhovory*. S interpretací tohoto programu pomohl **šumperský dětský sbor Motýli**.

Poslední festivalový večer vystoupil výhradně mužský sbor **Schola Gregoriana Konstanz** z Německa se sbormistrem Steffenem Schreyerem, který na festivalu v minulosti již účinkoval.⁴⁰ Protentokrát dirigoval kontrastní repertoár, než byli posluchači festivalu zvyklí. Minulé ročníky se orientovaly na hudbu 20. století severoevropských autorů a spirituálů černošské populace Ameriky a Afriky. Protentokrát interpretoval výhradně hymny, introity, ordinaria, communia, offertoria a antifony gregoriánského chorálu, jehož nejstarší skladby sahají až do 6. století. Posledním tělesem festivalu se stal slovenský sbor **Apollo** pod vedením Milana Koleny. Jejich hudební zařazení směřovalo do 20. století. To obsahovalo např. oblíbenou modlitbu *Pater Noster* Zdeňka Lukáše nebo *Sanctus* Vítězoslava Kubičky. Oživení přineslo *Milost Mira* Petra Iljiče Čajkovského a *Ave Maria* Tomase Luise de Victorii.

3.4 Vyhodnocení festivalu

Na festivalu během čtrnácti ročníků vystoupilo mnoho zahraničních i domácích sborů. Hlavní myšlenka organizátorů vytvořit festival, který by se nezaměřoval jen na vokální hudbu využívanou při katolické bohoslužbě, ale také na duchovní vokální dílo reprezentující kromě katolického náboženství také ostatní křesťanské i mimoevropské církve, se udržela po celou dobu jeho konání.

---

⁴⁰ Pozn. rok 2011, 2015

V letech 1992–2019 se celkem zúčastnilo 72 účinkujících sborů⁴¹, hudebních uskupení a v jednom případě se jednalo o vystoupení samostatného vystupujícího. Na festivalu vystoupilo 30 zahraničních a 42 českých hudebních těles. Jednalo se o sbory profesionální, ale i amatérské. Nejčastěji festival hostil sbory z Německa (10), Slovenska (7) a Rakouska (6). Ve dvou případech došlo k opětovnému pozvání některých těles, např. ze Slovenska to byla Camerata Bratislava a z Itálie Coro S. Lucia di Magras. Z tuzemských hudebních těles na festival nejvíce zavítaly sbory z Prahy a blízkého okolí (17) či okolí Šumperka (6). Došlo také k opakujícím se vystoupením sbormistrů Jana Rozehnal (2), Sebastiana Göringa (2), Stanislava Předoty (2), Steffena Schreyera (3) a Štefana Sedlického (2). Stálicemi festivalové přehlídky se staly domácí sbory se svými sbormistry. Účastníci si tak mohli každoročně poslechnout Scholu od sv. Jana Křtitele a šumperský dětský sbor Motýli.

Co se týče repertoáru, celkově se na festivalu odehrálo přes 700 skladeb, které reprezentovaly všechny hlavní epochy západoevropské hudby. Nejčastěji byl v Šumperku prezentován repertoár 20. století (232 skladeb), renesanční vokální polyfonie (124 skladeb) a baroka (118 skladeb), z období středověku (jednohlas, raný vícehlas), příp. díla spadající pod žánr gregoriánského chorálu v zastoupení 71 skladeb. Dále pak romantismu (63 skladeb) a nejméně děl pocházelo z období klasicismu (44 skladeb). V duchu ekumenismu pak 8 děl reprezentovalo židovskou víru, 9 skladeb mimoevropská etnika Afriky a 38 děl černošské spirituály a gospel spadající pod žánr jazz. Z tohoto celkového počtu 187 děl reprezentovalo české autory či pocházelo z naší proveniencce.

K nejhranějším autorům patřil **Adam Michna z Otradovic** (37 skladeb). Jeho nejhranější písně pocházely z písňových cyklů *Loutna česká* a *Česká mariánská muzika*, dále se jednalo o jeho mešní tvorbu, např. ze *Sacra et litaniae*. Druhým nejhranějším se stal **Wolfgang Amadeus Mozart** (19 skladeb) s reprízovanými kompozicemi *Missa Brevis in D major* (2) a *Ave verum* (3). Zazněly např. i jeho zhudebněné modlitby a drobné mešní vložky *Sancta Maria, mater Dei*, *Iustum deduxit Dominus*, *Alma Dei creatoris* nebo *Exsultate Dominate*. Třetím nejhranějším skladatelem byl **Felix Mendelssohn-Bartholdy** (11 skladeb), který se neřadí mezi typické představitele duchovní hudby, se skladbami motetového typu, např. *Laudate pueri* (2), *Surexit pastor bonus*, *Jauchzet dem Herrn, alle Welt* nebo *Richte mich, Gott*.

---

⁴¹ Komplettní seznam všech účinkujících sborů lze nalézt v příloze č. 1 a 2

K dalším autorům a jejich nejhranějším skladbám, s nimiž se festivalové publikum během čtrnácti ročníků setkalo, byli významní představitelé renesanční vokální polyfonie, tedy: Giovanni Pierluigi da Palestrina, Hans Leo Hassler (*Cantate Domino* 3x), Orlando di Lasso a Tomás Luis de Victoria, z domácích pak Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic (*Maria Kron* 2x). Z období baroka: Bohuslav Matěj Černohorský (*Regina Coeli* 2x), Heinrich Schütz či Johann Sebastian Bach a klasicismu: Dmytro Stepanovič Bortňanskij (*Tebe poem* 3x). Výběru autorů 19. století vévodili ruští romantičtí skladatelé Petr Iljič Čajkovskij a Sergej Rachmaninov (*Bogorodice devo, radujsja* 2x). 20. století odkrylo díla představitelů neoklasicismu Benjamin Brittena (*Ceremony of Carols* 3x) a Francise Poulenca (*Ave verum* 3x, *Litanies ala vierge noire* 3x, *Salve regina* 4x). Z českých skladatelů pak představitele moderní české hudební literatury, kteří se zaměřují na vokální tvorbu, tedy Antonína Tučapského (*Five lenten motets* 2x), Petra Ebena (*Truverská mše* 3x) a Zdeňka Lukáše (*Pater Noster* 3x).

Nutno podotknout, že Petr Eben, Antonín Tučapský a Miroslav Raichl se v programu často objevili nejen jako autoři skladeb, ale také jako zhotovitelé úprav převážně středověkých písní. Také je nutné poukázat na fakt, že výše vyjmenovaní autoři 20. století byli ve větší míře reprízovaní šumperskými sbory.

Skladbou, která na festivalu zazněla vůbec nejčastěji, se stalo *Aleluja* z oratoria *Mesiáš* Georga Friedricha Händela, samozřejmě hlavně proto, že byla téměř každoročně pořadatelé zvolena k závěrečnému zpěvu všech zúčastněných sborů na festivalu.

Ukázalo se, že repertoár jednotlivých sborů byl zhruba do roku 2007 sestavován spíše průřezově prostřednictvím vyváženého repertoáru reprezentujícího jednotlivé hudební epochy. Naopak od roku 2007 se sbory zaměřují jednak více na oblast hudby 20. století, jednak na skladby mimoevropské a spirituály.

Přibývalo také skladeb, které nelze zařadit k tradičnímu „mainstreamu“ západoevropského hudebního repertoáru, neboť reprezentovaly např. málo hrané severoevropské autory ze zemí Finska, Švédska nebo Dánska (např. sbor Jugendkantorei am Konstanzer Münster v roce 2011). Posluchači se během let setkali s repertoárem, který představoval kompoziční díla hlavních autorů zemí, z nichž sbor pocházel, např. Polsko (Chór Camerata) či Maďarsko (Zpevokol Zoltána Kodályho).

Dramaturgicky hodnotné byly také koncertní bloky, čerpající výhradně z jednoho hudebního období, případně prezentující dílo jen jednoho autora nebo vymezené

námětové oblasti apod. Např. díla z života Adama Michny z Otradovic (*Vesperae Bohemicae*, Oslava 300 let od jeho narození), Claudia Monteverdiho (*Mariánské Nešpory*) Orlanda di Lassa (*Lagrima di San Pietro*) nebo také Petra Iljiče Čajkovského (*Liturgie sv. Jana Zlatoústého*), Arvo Pärta (*Pašije pod sv. Jana*) či Zdeňka Fibicha (*Missa Brevis*). Skladby gregoriánského chorálu či drobné středověké písně sestavily sbory Musica pro Sancta Cecilia z Prahy (*Já o studnici vím*, poezie sv. Jana od Kříže s hudbou jeho doby), Fraternitas Literatorum (cyklus *Radostná ta zpívání*), Oculos Meos (hudba ze středověkých kancionálů) nebo Schola Gregoriana Pragensis (cyklus *Čeští světci v nebeském Jeruzalémě*). Prostřednictvím souboru Hradišťan se posluchači pro změnu seznámili s moravským folklorem a z ní vycházející tvorbou. Hudební těleso Avonotaj posluchače seznámilo s tradičními židovskými písněmi, uskupení Thesaurus Musicae zase koncertem zaměřeným na španělskou renesanci z *Královského kancionálu* a Pěvecký sbor Hosanna Nysa obohatil repertoár o písně jezuitských misionářů a indiánů z kmenů Guarami a Chiqitos cyklem *Bolivíjské nešpory*.

Domácí sbory Schola od sv. Jana Křtitele a Oculos Meos se zásluhou svého sborníka Víta Rozehnalů zaměřovaly na českou hudební literaturu. Ta pocházela buď z kancionálů (*Jistebnický kancionál* či *Kodex Speciálník*), raného středověku, nebo tematicky zaměřeného repertoáru na hudební období Karla IV. Naopak také často čerpala z osvědčených skladatelů 20. století. (Antonín Tučapský, Ilja Hurník, Petr Eben nebo Zdeněk Lukáš). Tento trend od roku 2000 postupně narůstal a docházelo tak více k posilování českých kořenů. Oproti tomu se šumperský dětský sbor Motýli orientoval kromě českých autorů také na významné zahraniční skladatele 20. století. Připomeňme díla *Ceremony of Carols* od Benjamin Brittena či *Litanies a la Vierge Noire* od Francise Poulence, které tvoří kmenový repertoár sboru a s jejichž interpretacemi dětský sbor slavil největší úspěchy.

4 Význam festivalu pro hudební kulturu města

Sborová hudba je jednou z neoddělitelných součástí šumperské hudební kultury. Svě pevné místo si zde postupem času vybudovala především díky osobnosti Aloise Motýla a dětskému sboru Motýli Šumperk. Společně se svým synem Tomášem a později sbormistryní Helenou Stojaníkovou se sboru podařilo vyšplhat na špičku mezi dětskými sbory na území České republiky. Svůj podíl na tomto vývoji, ale především i rozvoji sborové hudby ve městě a jeho povědomí má pořádání několika festivalových přehlídek. (Zlatá lyra, Preludium Aloise Motýla, Krajina zpěvů). Tento sbor také během let vychoval spousty mladých zpěváků, kteří našli své místo v jiných hudebních uskupeních, tělesech, kapelách či sborech.

Od 90. let minulého století tradici sborového zpěvu rozšířila Schola od sv. Jana Křtitele, která mezi svými členy od samého počátku sdružovala řadu absolventů šumperského dětského sboru Motýli. Vedení Scholy se ujal ambiciózní sbormistr Vít Rozehnal s Alenou Havlíčkovou. Díky častému koncertování po České republice i zahraničí si sbor získal své renomé a spousty kontaktů, které se později ukázaly jako hnací síla Mezinárodního festivalu duchovní vokální hudby. Za jeho organizací stojí hrstka nadšenců a přátel, které spojuje láska ke sborovému zpěvu a duchovní hudbě. Festival jako takový není výdělečnou činností a nestojí za ním organizace, jež by se organizováním podobných událostí živila. Proto festival nedokáže fungovat bez značné finanční pomoci města Šumperk, Ministerstva kultury ČR, Olomouckého kraje, občanů a firem ze Šumperka podílejících se společně na tomto festivalu. Do samotného dění byly zpočátku zapojeny i okolní farnosti a rodiny ze Šumperka. Festival dlouhá léta fungoval jako tzv. rodinný festival, neboť poskytoval možnosti ubytování jednotlivých členů hudebních těles v šumperských rodinách. Sbory tak nebyly odděleny, ale poznávaly blíže šumperský život, jeho kulturu a zvyky. Tato vzniklá přátelství mezi některými rodinami a členy sborů trvají do dnešního dne.

Díky třem hlavním koncertům, sestávajícím vždy nejméně ze dvou bloků, i bohatému doprovodnému programu rozprostřeným do čtyř dnů festival přispíval k rozvoji a podpoře hudebního dění svého města. Také organizací dalších samostatných hudebních událostí umožnilo distribuci kvalitního zpěvu a duchovního hudebního repertoáru do dalších měst Olomouckého kraje a zvýšit tak povědomí města Šumperk. Slohová i kompoziční pestrost skladeb různých hudebních forem duchovního žánru umožnila

náboženské obci, ale i širší hudební veřejnosti seznámit se s útvary, s nimiž se běžně nesetkávají. Pravidelná účast zahraničních sborů rovněž obohatila posluchače duchovní hudbou méně známých hudebních kusů evropských autorů. Duchovní festival tak díky své různorodosti a bohatému programu každé dva roky přitáhl spousty návštěvníků, kteří společně pomáhají rozvíjet ekonomiku města. Festival tak již celých 30 let zvyšuje povědomí města Šumperk u nás i v zahraničí.

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo poodkrýt a vyhodnotit dramaturgickou stránku Mezinárodního festivalu duchovní vokální hudby. Poukázat tedy na trendy či směry, jakým se repertoár hudebních těles během jednotlivých ročníků ubíral, a vyhodnotit nejzajímavější skladby a autory. Atmosféru festivalu jistě velmi vhodně podařila vytvářet místa, v nichž se dílčí koncerty během let konaly. Nejdříve ve farním kostele sv. Jana Křtitele a později klášterním kostele Zvěstování Panny Marie.

Lze s jistotou říci, že hlavní poslání festivalu, tedy dát prostor českým i zahraničním sborům, které mají v repertoáru rozmanité formy a druhy duchovní hudby všech náboženství, se nejen podařila udržet po celou dobu konání, ale dokonce ekumenická rozmanitost provedené duchovní hudby stále narůstala.

Vyhodnocení repertoáru poukázalo jednak na rostoucí oblibu hudby 20. století, jednak na skutečnost, že jednotlivé sbory přijely do Šumperka předvést především tvorbu reprezentující zemi, z níž pocházely.

Opakované účinkování šumperských sborů dále poukázalo na rozdíly jejich sborového repertoáru, ale také umožnilo sledovat, jak se umělecká činnost těchto těles v dramaturgické oblasti vyvíjela. Je samozřejmé, že zatímco šumperský dětský sbor Motýli přistupoval k duchovním dílům spíše v rovině osvědčených opusů domácí i zahraniční literatury, Schola od sv. Jana Křtitele a později Oculos Meos pojímaly festival jako příležitost k realizování zajímavých dramaturgických a většinou ročník od ročníku kontrastních hudebních projektů.

Festival si společně se Scholou od sv. Jana Křtitele vybudoval svým pojetím, organizací i průběhem skvělou pověst a prestiž nejen mezi sbory a festivaly v České republice, ale i v zahraničí.

Shrnutí

Bakalářská práce s názvem *Mezinárodní festival duchovní vokální hudby v Šumperku (*1992) – historie a současnost* se zabývá jeho 30letou činností. Práce představuje hudební život města Šumperk a zaměřuje se na nejdůležitější hudební uskupení, instituce, festivaly a osobnosti, jež jsou důležitou součástí šumperské hudební kultury. Hlavní pasáž textu se zabývá organizační a dramaturgickou podobou jednotlivých ročníků Mezinárodního festivalu duchovní vokální hudby. Vyhodnocení festivalu představuje celkový počet zúčastněných domácích a zahraničních těles, poukazuje na nejprovozovanější autory, epochy i formy a druhy. Poukazuje na repertoárové trendy a proměny, které lze v třicetiletém vývoji vysledovat. Kapitola Význam festivalu pro hudební kulturu města shrnuje jeho vliv a přínos pro kulturní život nejen Šumperka, ale i Olomouckého kraje v žánru duchovní hudby.

Summary

The bachelor thesis entitled *International Festival of Sacred Vocal Music in Šumperk (*1992) – History and Present* deals with its 30 years of activity. The thesis presents the musical life of Šumperk and focuses on the most important musical groups, institutions, festivals and personalities that are an important part of Šumperk's musical culture. The main passage of the text deals with the organizational and dramaturgical form of each year of the International Festival of Sacred Vocal Music. The evaluation of the festival presents the total number of participating domestic and foreign ensembles, highlights the most performed composers, eras and forms and types. It highlights the repertoire trends and changes that can be traced in the thirty-year development. The chapter on the importance of the festival for the musical culture of the town summarises its influence and contribution to the cultural life not only of Šumperk but also of the Olomouc region in the genre of sacred music.

Zusammenfassung

Die Bachelorarbeit mit dem Titel *Internationales Festival für sakrale Vokalmusik in Šumperk (*1992) – Geschichte und Gegenwart* befasst sich mit dem 30-jährigen Bestehen des Festivals. Die Arbeit stellt das Musikleben von Šumperk vor und konzentriert sich auf die wichtigsten Musikgruppen, Institutionen, Festivals und Persönlichkeiten, die einen wichtigen Teil der Musikkultur von Šumperk ausmachen. Der Hauptteil des Textes befasst sich mit der organisatorischen und dramaturgischen Form des jährlichen Internationalen Festivals für geistliche Vokalmusik. Die Auswertung des Festivals präsentiert die Gesamtzahl der teilnehmenden in- und ausländischen Ensembles, hebt die meistgespielten Komponisten, Epochen und Formen und Typen hervor. Sie zeigt die Tendenzen und Veränderungen des Repertoires auf, die sich in der dreißigjährigen Entwicklung ablesen lassen. Das Kapitel über die Bedeutung des Festivals für die Musikkultur der Stadt fasst seinen Einfluss und seinen Beitrag zum kulturellen Leben nicht nur von Šumperk, sondern auch der Region Olomouc im Bereich der geistlichen Musik zusammen.

Anotace

Příjmení a jméno autora: Studený David

Název katedry a fakulty: Katedra muzikologie, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Název bakalářské práce: Mezinárodní festival duchovní vokální hudby v Šumperku (*1992) – historie a současnost

Vedoucí bakalářské diplomové práce: doc. PhDr. Eva Vičarová, Ph.D.

Počet znaků: 77 026

Počet příloh: 2

Počet titulů použitých zdrojů: slovníky 1, seminární a diplomové práce 2, periodika 4, brožury 1, denní tisk 4, internetové zdroje 7, televizní pořady 2, kroniky 11, rozhovory 5; celkem 36

Klíčová slova: Mezinárodní festival duchovní vokální hudby, Schola od sv. Jana Křtitele, Oculos Meos, Vít Rozehnal, MUSICAE VOCALIS SPIRITUALIS FERIAE INTERNATIONALES

Krátká anotace bakalářské práce: Bakalářská práce se zabývá dramaturgií Mezinárodního festivalu duchovní vokální hudby, který se koná ve městě Šumperk. Nejdříve je festival zasazen do kontextu hudebního života města. Dále je přiblížena zejména jeho organizační a dramaturgická stránka s následným vyhodnocením všech ročníků.

ANNOTATION

The bachelor thesis deals with the dramaturgy of the International Festival of Sacred Vocal Music, which takes place in the town of Šumperk. First of all, the festival is set in the context of the musical life of the city. Furthermore, the organizational and dramaturgical aspects of the festival are presented with the subsequent evaluation of all years and its changes.

Keywords: International festival of sacred vocal music, Schola od sv. Jana Křtitele, Oculos Meos, Vít Rozehnal, MUSICAE VOCALIS SPIRITUALIS FERIAE INTERNATIONALES

Soupis použité literatury a pramenů

Slovníky

- LAUDOVÁ, Helena. Šumperk. MACEK, Petr. *Slovník české hudební kultury*. Praha: Editio Supraphon, 1997, s. 911. ISBN ISBN 80-7058-462-9.

Seminární a diplomové práce

- KARGEROVÁ, Jana. *Hudební život v Šumperku a okolí od počátku 20. století do současnosti*: bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra hudební výchovy, 2008.
- HEGEROVÁ, Bc. Milena. *Chránová hudba na Šumpersku po II. Vatikánském koncilu*. Brno, 2011. Diplomová práce. Masarykova Univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy. Vedoucí práce doc. Mgr. Ivo Bartoš.

Periodika

- HERCL, Josef. Šumperk 1998. *INFORMACE SDH 1998*. Praha: Společnost pro duchovní hudbu, 1998, 1998(2).
- KROK: Kulturní Revue Olomouckého Kraje. 11. 2014, 76 s. Dostupné také z: <https://www.vkol.cz/uploads/revue/27/doc/krok2014-4.pdf>
- SEHNAL, Jiří. *Festival duchovní hudby v Šumperku*. Opus musicum: hudební revue. Brno: Opus musicum, 2002, 2002(3), str. 45-46.
- *Tam & Tam: MĚSÍČNÍK ŠUMPERSKÉHO DĚKANÁTU* [online]. 4. Šumperk: Římskokatolická farnost Šumperk, 2013 [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: <https://farnostsumperk.cz/casopis-tam-a-tam/>

Brožury

- *50 let chránového sboru sv. Jana Křtitele v Šumperku*. Šumperk. 1995. Brožura, nestránkováno.

Denní tisk

Region, Moravský Sever

- KAŠPAR, Zdeněk. *Svátek duchovní hudby*. Region. Moravský sever: Noviny občanů okresu Šumperk. 29.4. 1992n. 1., 1992(5.), s. 1.
- SLAVÍČKOVÁ, Eva. *Solidní úroveň duchovního festivalu korunoval Ebemiv gregoriánský chorál*. Region. Moravský sever: Noviny občanů okresu Šumperk. 29.5. 1996n. 1., 1996, s. 4.
- SOS, Vv. *Šumperkem zněla čtyři dny duchovní hudba*. Moravský sever-týdeník [online]. 2005, (35), 6 [cit. 2022-04-01]. ISSN 1213-8207.

Šumperský a Zábřežský region

- PÍSKOVÁ, Hanka. *Mezinárodní festival duchovní hudby byl velmi úspěšný*. Šumperský a zábřežský Region. 23.5. 2000n. 1., 2000(21), s. 7.

Šumperský zpravodaj

- KVAPILOVÁ, Zdena. *Čestné občanství převzala rodina Jiřího Vebera během festivalu duchovní hudby*. Šumperský zpravodaj. Šumperk: Město Šumperk, 2011, 19(11), str. 1.
- KVAPILOVÁ, Zuzana. *Květen je ve znamení duchovní vokální hudby*. Šumperk: Živá brána Jeseníků. Šumperk: Město Šumperk, 2013, 2.(4), 1.

Kulturní život Šumperka

- MOTÝL, Alois. *MUSICAE VOCALIS SPIRITUALIS FERIAE INTERNACIONALES*. Kulturní život Šumperka. Šumperk: Město Šumperk, 1996, 38.(6.), 6-7.

Internetové zdroje

- *Blues Alive: o festivalu* [online]. Šumperk, 2022 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://www.bluesalive.cz/info/o-festivalu/>
- *Dechová hudba Bludověnka: Historie kapely* [online]. Bludov: Webnode, 2014 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.bludovenka.cz/historie-kapely-/>

- *Folklorní soubor Markovice: O souboru Markovice* [online]. Postřelmov: Lexa Hurikán [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://markovice.mypage.cz/menu/o-souboru-markovice>
- *Historie. Motýli Šumperk* [online]. Šumperk: Motýli Šumperk, 2022 [cit. 2022-04-16]. Dostupné z: <https://www.motyli-sumperk.cz/historie-sboru/>
- NOVÁČEK, Zdeněk. *O festivalu. Festival Džemfest* [online]. Šumperk: Zdeněk Nováček s.r.o, 2015 [cit. 2022-04-03]. Dostupné z: <https://www.dzemfest.cz/o-festivalu>
- *TFS Senioři Šumperk: O nás* [online]. Šumperk, 2015 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: <https://www.seniorisumperk.cz/o-nas/>
- <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/27004091/hotsy-totsy-five-z-s/> [cit. 2022-02-05].

Televizní pořady

- LÁTAL, Jiří. *Ad Gloriam dei* [televizní pořad/záznam na VHS]. Československá televize. 1992 Dostupné z: Osobní fond Víta Rozehnal
- Televizní studio Brno, *Křesťanský magazín* [televizní pořad]. Česká televize. 8. května 2011. dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1098528273-krestansky-magazin/311298380060008/>

Materiály Scholy a festivalu

- Osobní fond Víta Rozehnal skládající se z kronik (11x), programů a brožur festivalových ročníků.

Emailová komunikace

- Emailová komunikace s MUDr. Vítem Rozehnalem ze dnů: 3. 12. 2021, 4.- 6. 2. 2022, 25. 4. 2022

Seznam příloh

Tabulka 1 Přehled vystupujících tuzemských sborů podle roku účinkování 47

Tabulka 2 Přehled vystupujících zahraničních sborů a uskupení podle země působení.52

Tabulka 1 Přehled vystupujících tuzemských sborů podle roku účinkování⁴²

ROK	SBOR/USKUPENÍ	MĚSTO	SBORMISTR
1992	Ave	Kroměříž	František Macek
	Cantores Pragenses	Praha	Josef Hercl
	Gaudium	Šumperk	Alois Motýl
	Schola od sv. Jana Křtitele	Šumperk	Alena Havlíčková, Vít Rozehnal
	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Tomáš Motýl
1994	Canticum Novum	Ostrava	Eva Pražáková
	Chorus	Odry	Jan Jakubík
	Chrámový sbor kostela sv. Jana Křtitele	Šumperk	František Bartůněk
	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Tomáš Motýl
	Pueri gaudentes	Praha	Zdena Součková
	Pěvecký sbor severomoravských učitelů	Zábřeh	Antonín Plhák Boleslav Sadil Jan Skopal
	Pěvecká schola kostela sv. Bartoloměje	Zábřeh	Jan Adamec
	Schola od sv. Jana Křtitele	Šumperk	Alena Havlíčková, Vít Rozehnal
1996	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Tomáš Motýl
	Schola Gregoriana Pragensis	Praha	David Eben

⁴² Informace v tabulce jsou čerpány z programů a brožur z let 1992–2019

	Schola od sv. Jana Křtitele	Šumperk	Alena Havlíčková Vít Rozehnal
	Svatobor Sušice	Sušice	Josef Baierl
1998	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Alois Motýl Tomáš Motýl
	Pěvecký sbor města Vrbna pod Pradědem	Vrbno pod Pradědem	Eva Vacková Leoš Sekanina
	Schola od sv. Jana Křtitele	Šumperk	Alena Havlíčková Vít Rozehnal
	Svatoignácký sbor	Praha	Jan Blabla
2000	Canzonetta	Bludov	Irena Sedláčková
	Chrámový sbor Panny Marie Královny míru	Praha	Ladislav Pospíšil Josef Vavřík
	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Tomáš Motýl
	Pěvecký sbor Ještěd	Liberec	Petr Pálka Martin Veselý
	Schola od sv. Jana Křtitele	Šumperk	Alena Havlíčková Vít Rozehnal
2002	Fojtův komorní sbor	Roudnice nad Labem	Zuzana a Jiří Zrzavých
	Gaudium	Praha	Zdena a Vladislav Součkoví
	Harmonia	Hranice	Jiří Miloš

	Pražští pěvci madrigalů	Praha	Michael Pospíšil
	Schola od sv. Jana Křtitele	Šumperk	Alena Havlíčková Vít Rozehnal
	Thesaurus Musicae	Brno	Eva Harmuthová Simona Holubcová Kateřina Schwarzová Patrik Matyášek
2005	Chorus annensis	Haviřov	Vítězslav Soukup
	Kühnův smíšený sbor	Praha	Jan Rozehnal
	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Tomáš Motýl
	Schola od sv. Jana Křtitele	Šumperk	Alena Havlíčková Vít Rozehnal
2007	Capella Michaelis a Ritornello	Opatovice	Michael Pospíšil
	Fraternitas Litteratorum	Stará Boleslav	Stanislav Předota
	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Helena Brožová ml. Tomáš Motýl
	Schola od sv. Jana Křtitele	Šumperk	Alena Havlíčková Vít Rozehnal
	Zpívající rybky	Nová Paka	Marie Čančíková Lenka Čančíková
2009	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Helena Stojaníková Tomáš Motýl
	Piccolo coro a Piccola orchestra	Praha	Marek Valášek
	Schola od sv. Jana Křtitele	Šumperk	Alena Havlíčková Vít Rozehnal

	Hana Jurčíková, Yvona Jurčíková Jan Šiška, Stanislav Bartošek	--	--
2011	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Helena Stojaníková Tomáš Motýl
	Pražští pěvci madrigalů	Praha	Stanislav Mistr
	Schola od sv. Jana Křtitele	Šumperk	Alena Havlíčková Vít Rozehnal
2013	Avonotaj	Šumperk	Jana Pospíšilová
	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Helena Stojaníková Tomáš Motýl
	Musica pro Sancta Cecilia	Praha	Zbigniew Janusz
	Schola od sv. Jana Křtitele	Šumperk	Alena Havlíčková Vít Rozehnal
	Stanislav Předota		
2015	Cantus	Jaroměř	Pavel Smékal
	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Helena Stojaníková Tomáš Motýl
	Oculos Meos	Šumperk	Vít Rozehnal
2017	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Helena Stojaníková Tomáš Motýl
	Oculos Meos	Šumperk	Vít Rozehnal

	Pěvecký sbor a orchestr Konzervatoře Evangelické akademie	Olomouc	Pavel Koňárek
	Societas Incognitorum	Brno	Eduard Tomašík
2019	Hradišťan a Jiří Pavlica	Olomouc	Jiří Pavlica
	Husovický okrašlovací spolek pěvecký	Brno	Patrik Matyášek
	Šumperský dětský sbor Motýli	Šumperk	Helena Stojaníková
	Oculos Meos	Šumperk	Vít Rozehnal

Tabulka 2 Přehled vystupujících zahraničních sborů a uskupení podle země působení⁴³

ZEMĚ	SBOR	SBORMISTR	ROK
Itálie	Coro polifonico „Cittá di Bastia“	Franco Radicchia	1992
	Coro S. Lucia di Magras	Fausto Ceschi	2007, 2011
Maďarsko	Musica Sacra Choir	Tamás Rónaszéki	2007
	Tóth Aladár Nöikar	Éva Gede	2009
Německo	Kantorei der Apostelkirche	Norbert Ochs	1994
	Chor von Mariä Geburt	Adolf Ullman	1996
	Christophorus-Kantorei Altensteig	Michael Nonnenmann	1996
	Chorgemeinschaft Sorga/Tann	Willhelm Möllney	1998
	Kammerchor Michaelstein	Sebastian Göring	2009
	Jugendkantorei am Konstanzer Münster	Steffen Schreyer	2011
	Mitteldeutscher Frauenkammerchor	Sebastian Göring	2013
	VoiceMix au Konstanz	Steffen Schreyer	2015
	Vokalensembel Anna Katharina	Ralf Blasi	2017
	Schola Gregoriana Konstanz	Steffen Schreyer	2019
Polsko	Smíšený pěvecký sbor Hosanna	Mariusz Drozdal	2000
	Bielski Chór Kameralny Polsko	Beata Borowska	2005
	Chór Camerata	Honorata Cybula	2011
Rakousko	Pro Musica	Gerd Kenda	1992

⁴³ Informace v tabulce jsou čerpány z programů a brožur z let 1992–2019

	Sängerknaben vom Wienerwald	Ludwig Lusser	1996
	Musica con Grazia	Zuzana Ronck	2000
	Kantorei Graz	Karl Schmelzer-Ziringer	2002
	Andrea Linsbauer Simona Eisinger		2015
Slovensko	Apollo	Milan Kolena	2019
	Musica Aeterna	Peter Zajíček	2000
	Camerata Bratislava	Jan Rozehnal	1998, 2000
	Ad Una Corda Pezinok	Marian Šipoš	2002
	Spevokol Zoltána Kodály	Mónika Józsa	2013
	Miešaný zbor Žilina	Štefan Sedlický	2015
	Spevácky zbor slovenských učiteľov	Štefan Sedlický	2017
Švýcarsko	Johaneschor Luzern	Bernadette Bazzani	1996